

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босна и Херцеговина

Predmet br.: S1 2 K 007714 14 Kžk

Datum: 28.10.2014. godine

Pred Apelacionim vijećem u sastavu:

sudija Mr Dragomir Vukoje, predsjednik vijeća
sudija Senadin Begtašević, član
sudija Redžib Begić, član

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE

protiv

ŽELJKA KOVAČA I DR.

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Ismet Šuškić

Branilac prvooptuženog Željka Kovača : advokat Vlado Adamović

Branilac drugooptuženog Mladena Kovač : advokat Vlado Adamović

Branilac trećeoptužene Saime Hodžić: advokat Midhat Kočo

Branilac četvrtooptužene Gordane Pezer: advokat Anka Hrstić

Predmet br.: S1 2 K 007714 14 Kžk

Datum: 28.10.2014. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE !

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja, Odjela II za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju, sastavljenom od sudije Dragomira Vukoja, kao predsjednika vijeća, te sudija Senadina Begtaševića i Redžiba Begića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika Medine Džerahović, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Željka Kovača i dr., zbog krivičnog djela Porezna utaja iz člana 210. stav 1. i 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), odlučujući o optužnici Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: KT- 418/05 od 28.10.2011. godine, potvrđenoj dana 04.11.2011. godine, a preciziranoj dana 21.01.2013. godine, nakon održanog usmenog i javnog pretresa u prisutnosti tužioca Tužilaštva BiH, Ismeta Šuškića, optuženih Željka i Mladena Kovača, i njihovog branioca, advokata Vlade Adamovića, optužene Saime Hodžić, i njenog branioca, advokata Midhata Koče, te optužene Gordane Pezer, i njenog branioca, advokata Anke Hršić, dana 28.10.2014. godine donio je, a dana 05.11.2014. godine javno objavio slijedeću:

P R E S U D U

OPTUŽENI:

- 1. Željko Kovač**, sin Mate i majke Ruže rođene Širić, rođen 18.10.1966. godine, u Posušju, sa prebivalištem u ..., po zanimanju građevinski tehničar, zaposlen, oženjen, otac troje mladb. djece, srednjeg imovnog stanja, državljanin ..., JMBG ..., osuđivan i to: presudom Suda BiH broj: X-K-06/319 od 19.04.2007. godine za krivično djelo Porezne utaje iz člana 210. stav 1. KZ BiH, presudom Suda BiH broj: X-K-07/423 od 02.10.2007. godine za krivično djelo Porezne utaje iz člana 210. stav 1. KZ BiH, ...
- 2. Mladen Kovač**, zv.“Miđar“, sin Petra i majke Ive rođene Čutura, rođen 26.06.1963. godine, u Tribistovu, opština Posušje, sa prebivalištem u ..., po zanimanju kamenorezac, penzioner, oženjen, otac dvoje mladb. djece, lošeg imovnog stanja, državljanin ..., JMBG ..., neosuđivan.
- 3. Saima Hodžić**, kći Ahmeda i Nafije rođene Emšo, rođena 08.01.1957. godine, sa prebivalištem u ..., po zanimanju dipl. ing. elektrotehnik, po nacionalnosti ..., zaposlena u pravnom licu „Robot Commerce“, razvedena, majka dvoje punoljetne djece, srednjeg imovnog stanja, državljanin ..., JMBG ..., neosuđivana.
- 4. Gordana Pezer**, kći Stipe i majke Ive rođene Šaravanja, rođena 02.01.1965.

godine, u Čalićima, općina Čitluk, sa prebivalištem u ..., državljanin ..., sa završenom srednjom školom, zaposlena, udata, majka troje mladb. djece, JMBG ..., broj lične karte ... izdata od strane MUP ZHK, Grude, neosuđivana.

Na osnovu člana 284. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine

OSLOBAĐAJU SE OD OPTUŽBE

DA SU:

Kovač Željko, sam

1. U periodu od 25.10.2005. godine do 31.10.2005. godine u Posušju, kao vlasnik, osnivač i direktor pravnog lica „Kovač“ d.o.o. Posušje ul. Kovači bb, Posušje i poreski obveznik u smislu člana 8. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga (Službeni glasnik BiH broj 62/04), u namjeri da izbjegne plaćanje poreza na promet proizvoda, navodno izvršio isporuku robe i ispostavio sa tri računa ukupne vrijednosti od 74.608,00 KM pravnom licu „Grmmi“ d.o.o. Posušje, koji računi imaju određene porezne nedostatke i ne dokazuju stvarnu isporuku robe, te budući da su cijene na računima veleprodajne tj. bez zaračunatog poreza na promet, te na navedeni iznos protivno članu 21. 24., 26. i 27. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga (Službeni glasnik BiH broj 62/04) nije obračunao ni prijavio niti na isti platio porez, a da bi to prikrio na osnovu narudžbenica i izjava da roba služi za dalju prodaju pravnom licu „Grmmi“ d.o.o. Posušje, kroz svoje računovodstvo sačinjavao fiktivne i porezno ništavne račune i otpremnice, lažno prikazujući da je robu prodao i isporučio „Grmmi“ d.o.o. Posušje, da bi zakonski neosnovano prenio obavezu obračuna i plaćanja poreza na promet na pravno lice „Grmmi“d.o.o. Posušje kao navodnog kupca i perača novca koji nije imao stvarni promet roba niti je izvršio obračun niti plaćanje, niti pak pravdanjem pripadajućeg poreza na promet prijenosom na svoje kupce u veleprodaji, na koji način je pravno lice „Kovač“ d.o.o. Posušje, zastupano po direktoru Kovač Željku izbjeglo porezne obaveze u 2005. godini u iznosu od 14.921,60 KM, po osnovu prikazanog fiktivnog prometa robe fakturisane pravnom licu „Grmmi“ d.o.o. Posušje kao kupcu i peraču novca.

Mladen Kovač, sam

2. U periodu od 08.08.2005. godine, do 14.12.2005. godine, u Posušju, kao vlasnik, osnivač i direktor pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje, sa sjedištem u ulici Obilaznica bb, Posušje i poreski obveznik u smislu člana 8. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga (Službeni glasnik BiH broj 62/04), u namjeri da izbjegne plaćanje poreza na promet proizvoda za izdatih dvadeset šest računa ukupne vrijednosti 324.580,90 KM, na ime navodno isporučene robe pravnom licu „Grmmi“ d.o.o. Posušje, na kojima stoji klauzula da porez na promet nije obračunat na osnovu izjave kupca da roba služi daljoj prodaji, a koji računi imaju određene

porezne nedostatke i ne dokazuju stvarnu isporuku robe, te budući da su cijene na računima veleprodajne, tj. bez zaračunatog poreza na promet, te na navedeni iznos protivno članu 21., 24., 26. i 27. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga (Službeni glasnik BiH broj 62/04) nije obračunao ni prijavio niti na isti platio porez, a da bi to prikrio na osnovu narudžbenica i izjava da roba služi za dalju prodaju pravnom licu „Grmmi“ d.o.o. Posušje, kroz svoje računovodstvo sačinjavao fiktivne i porezno ništavne račune i otpremnice, lažno prikazujući da je robu prodao i isporučio „Grmmi“ d.o.o. Posušje, da bi zakonski neosnovano prenio obavezu obračuna i plaćanja poreza na promet na ovo pravno lice kao kupca i perača novca koji nije imao stvarni promet roba niti je izvršio obračun niti plaćanje niti pak pravdanje pripadajućeg poreza na promet prenosom na svoje kupce u veleprodaji, na koji način je pravno lice „MC Global“ d.o.o. Posušje, zastupano po direktoru Kovač Mladenu, izbjeglo porezne obaveze u 2005. godini u iznosu od 64.916,18 KM po osnovu prikazanog fiktivnog prometa robe fakturisane pravnom licu „Grmmi“ d.o.o. Posušje kao kupcu i peraču novca.

Saima Hodžić, sama

3. U periodu od 10.11.2005. godine, do 11.11.2005. godine, u Sarajevu, kao vlasnik, osnivač i direktor pravnog lica „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo, sa sjedištem ul. Rajlovačka cesta b.b. i poreski obveznik u smislu člana 8. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga (Službeni glasnik BiH broj 62/04), u namjeri da izbjegne plaćanje poreza na promet proizvoda za tri računa ukupne vrijednosti od 64.664,00 KM na ime navodno isporučene robe pravnom licu „Grmmi“ d.o.o. Posušje na kojima stoji klauzula da porez na promet nije obračunat na osnovu izjave kupca da roba služi za dalju prodaju, koji računi imaju određene poreske nedostatke i ne dokazuju stvarnu isporuku robe, te budući da su cijene na računima veleprodajne, tj. bez zaračunatog poreza na promet, te na navedeni iznos protivno članu 21., 24., 26. i 27. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga (Službeni glasnik BiH broj 62/04) nije obračunala ni prijavila niti na isti platila porez, a da bi to prikrila na osnovu narudžbenica i izjava „Grmmi“ d.o.o. Posušje da roba služi za dalju prodaju, kroz svoje računovodstvo sačinjavala fiktivne i porezno ništavne račune i otpremnice, lažno prikazujući da je robu prodala i isporučila „Grmmi“ d.o.o. Posušje, da bi zakonski neosnovano prenijela obavezu obračuna i plaćanja poreza na promet na ovo pravno lice kao navodnog kupca i „perača“ novca koji nije imao stvarni promet robe, niti je izvršila obračun niti plaćanje niti pak pravdanje pripadajućeg poreza na promet prijenosom na svoje kupce u veleprodaji na koji način je pravno lice „Robot Commerce“, zastupano po direktoru Saimi Hodžić, izbjeglo porezne obaveze u 2005. godini u iznosu od 12.932,80 KM po osnovu prikazanog fiktivnog prometa robe fakturisane pravnom licu „Grmmi“ d.o.o. Posušje kao kupcu i peraču novca.

Pezer Gordana, sama

4. U periodu od 29.08.2005. godine, do 09.12.2005. godine, u Grudama, kao vlasnik, osnivač i direktor pravnog lica „Gopex“ d.o.o. Grude, koji je poreski obveznik u smislu člana 8. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga (Službeni glasnik BiH broj 62/04), u namjeri da izbjegne plaćanje poreza na promet proizvoda, za sedam računa ukupne vrijednosti 94.072,24 KM na ime navodno izvršene isporuke robe pravnom licu „Grmmi“ d.o.o. Posušje, koji računi imaju određene porezne nedostatke i ne dokazuju stvarnu isporuku robe, te budući da su cijene na računima veleprodajne, tj. bez zaračunatog poreza na promet, te na navedeni iznos protivno članu 21., 24., 26. i 27. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga (Službeni glasnik BiH broj 62/04) nije obračunala ni prijavila niti na isti platila porez, a da bi to prikrila na osnovu narudžbenica i izjava da roba služi za dalju prodaju pravnom licu „Grmmi“ d.o.o. Posušje, kroz svoje računovodstvo sačinjavala fiktivne i porezno ništavne račune i otpremnice, lažno prikazujući da je robu prodala i isporučila „Grmmi“ d.o.o. Posušje da bi zakonski, neosnovano prenijela obavezu obračuna i plaćanja poreza na promet na pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje, kao navodnog kupca i „perača“ novca koji nije imao stvarni promet roba, niti je izvršila obračun niti plaćanje niti pak pravdanje veleprodaje na koji način je pravno lice „Gopex“ d.o.o. Grude, zastupano po direktoru Pezer Gordani, izbjeglo porezne obaveze u 2005. godini u iznosu od 18.014,45 KM po osnovu prikazanog fiktivnog prometa robe fakturisane pravnom licu „Grmmi“ d.o.o. Posušje kao kupcu i peraču novca.

Dakle, optuženi Mladen Kovač izbjegao plaćanje poreza definisanih poreznim zakonodavstvom BiH, dajući lažne podatke o činjenicama koje su od uticaja na utvrđivanje iznosa poreskih obaveza, a iznos obaveze čije plaćanje se izbjegava prelazi iznos od 50.000,00 KM, optuženi Željko Kovač, Saima Hodžić i Gordana Pezer, izbjegli plaćanje poreza definisanih poreznim zakonodavstvom BiH, dajući lažne podatke o činjenicama koje su od uticaja na utvrđivanje iznosa poreskih obaveza, a iznos obaveze čije plaćanje se izbjegava prelazi iznos od 10.000,00 KM.

Čime bi optuženi Mladen Kovač počinio krivično djelo Porezna utaja iz člana 210. stav 2. Krivičnog zakona BiH, a optuženi Željko Kovač, Saima Hodžić i Gordana Pezer počinili krivično djelo Porezna utaja iz člana 210. stav 1. Krivičnog zakona BiH.

Na osnovu člana 189. stav 1. Zakona o krivičnom postupku BiH, optuženi se oslobađaju obaveze naknade troškova krivičnog postupka, te isti padaju na teret budžetskih sredstava.

O b r a z l o Ź e n j e

I. TOK POSTUPKA

1. Presudom ovog Suda broj: S1 2 K 007714 12 K od 30.01.2013. godine, optuženi Josip Grmača, Željko Kovač, Mladen Kovač, Saima Hodžić i Gordana Pezer su oglašeni

krivim da su radnjama opisanim u izreci presude počinili, i to : optuženi Josip Grmača pod tačkom 1. optužnice produženo krivično djelo Pranje novca iz člana 209. stav 2. u vezi sa stavom 1. i članom 54. KZ BiH, optuženi Željko Kovač, Saima Hodžić i Gordana Pezer pod tačkama 2, 4. i 5. optužnice krivično djelo Porezne utaje iz člana 210. stav 1. KZ BiH, optuženi Mladen Kovač pod tačkom 3. optužnice krivično djelo Porezne utaje iz člana 210. stav 2. KZ BiH, pa je sud optuženog Josipa Grmaču na osnovu navedene zakonske odredbe i sve u vezi sa članom 54. KZ BiH, članova 39., 42. i 48. KZ BiH, osudio na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, optuženog Željka Kovača, na osnovu navedene zakonske odredbe, kao i članova 39., 42. i 48. KZ BiH, te 41. stav 4. i 46. KZ BiH osudio na kaznu zatvora u trajanju od 10 (deset) mjeseci, kao glavnu kaznu, i novčanu kaznu u iznosu od 10.000,00 KM (desethiljadakonvertibilnihmaraka), kao sporednu kaznu, koju je optuženi dužan platiti u roku od šest mjeseci, od dana pravosnažnosti presude. Ukoliko novčana kazna ne bude plaćena u navedenom roku, određeno je da će se na osnovu člana 47. stav 3. KZBiH, zamijeniti kaznom zatvora, tako što će se za svakih započelih 100 KM novčane kazne, odrediti jedan dan zatvora.

2. Istom presudom Sud je optuženog Mladena Kovača, na osnovu člana 210. stav 2. KZ BiH, te članova 39., 42. i 48. KZ BiH, osudio na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine, optuženoj Saimi Hodžić, na osnovu člana 210. stav 1. KZ BiH, članova 48., 58. i 59., KZ BiH, te članova 41. stav 4. i 46. KZ BiH, izrečena je uslovna osuda kojom joj je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i istovremeno određeno da se utvrđena kazna neće izvršiti ako optužena u roku od 2 (dvije) godine, od dana pravosnažnosti presude, ne počinu novo krivično djelo, kao glavnu kaznu i novčanu kaznu u iznosu od 10.000,00 KM (desethiljadakonvertibilnihmaraka), kao sporednu kaznu, koju je optužena dužna platiti u roku od šest mjeseci, od dana pravosnažnosti presude. Ukoliko novčana kazna ne bude plaćena u navedenom roku, ista će se na osnovu člana 47. stav 3. KZ BiH, zamijeniti kaznom zatvora, tako što će se za svakih započelih 100 KM novčane kazne, odrediti jedan dan zatvora.

3. Optuženoj Gordani Pezer, na osnovu člana 210. stav 1. KZ BiH, članova 48., 58. i 59., KZ BiH, te članova 41. stav 4. i 46. KZ BiH izrečena je uslovna osuda kojom joj je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i istovremeno određeno da se utvrđena kazna neće izvršiti ako optužena u roku od 2 (dvije) godine, od dana pravosnažnosti presude, ne počinu novo krivično djelo, kao glavnu kaznu i novčanu kaznu u iznosu od 10.000,00 KM (desethiljadakonvertibilnihmaraka), kao sporednu kaznu koju je optužena dužna platiti u roku od šest mjeseci, od dana pravosnažnosti presude. Ukoliko novčana kazna ne bude plaćena u navedenom roku, ista će se na osnovu člana 47. stav 3. KZ BiH, zamijeniti kaznom zatvora, tako što će se za svakih započelih 100 KM novčane kazne, odrediti jedan dan zatvora.

4. Na osnovu člana 56. KZ BiH, optuženom Josipu Grmači u izrečenu kaznu zatvora uračunato je vrijeme koje je optuženi proveo u pritvoru i to od 30.05.2010. godine, do 07.07.2010. godine, dok mu je na osnovu člana 209. stav 4. KZ BiH oduzet novac u iznosu od 27.400,50 KM, kao imovinska korist pribavljena izvršenjem krivičnog djela.

5. Na osnovu člana 110. i 111. KZ BiH, od optuženog Željka Kovača oduzet je novac u

iznosu od 14.921,60 KM, od optuženog Mladena Kovač oduzet je novac u iznosu od 64.916,18 KM, od optužene Saime Hodžić oduzet je novac u iznosu od 12.932,80 KM, od optužene Gordane Pezer oduzet je novac u iznosu od 18.014,45 KM, a sve kao imovinska korist pribavljena izvršenjem krivičnih djela.

6. Na osnovu člana 188. stav 1. ZKP BiH, optuženi Josip Grmača, Željko Kovač, Mladen Kovač, Saima Hodžić i Gordana Pezer, obavezani su na plaćanje troškova krivičnog postupka u iznosu od po 1.170 KM, koji troškovi se odnose na troškove finansijskog i grafološkog vještačenja koje je imalo Tužilaštvo BiH u ukupnom iznosu od 5.100 KM, te troškove vještaka finansijske struke, Milimira Gutića, angažovanog od strane Suda, u iznosu od 750,00 KM, kao i sudskog paušala u iznosu od po 100 KM.

7. Vijeće Apelacionog odjeljenja Suda BiH je presudom broj: S1 2 K 007714 13 Kž 2 od 02.12.2013. godine, a odlučujući o žalbama Tužilaštva i branilaca optuženih Josipa Grmače, Željka Kovača, Mladena Kovača, Saime Hodžići i Gordane Pezer, odbilo kao neosnovane žalbu Tužilaštva BiH u dijelu koji se odnosi na optuženog Josipa Grmaču i žalbu branioca optuženog Josipa Grmače, te potvrdilo presudu Suda BiH broj: S1 2 K 007714 12 K od 30.01.2013. godine u dijelu koji se odnosi na ovog optuženog, dok je žalbe branilaca optuženih Željka Kovača, Mladena Kovača, Saime Hodžić uvažilo, a povodom tih žalbi, primjenom člana 309. ZKP BiH u odnosu i na optuženu Gordanu Pezer, te je ukinulo navedenu presudu u dijelu koji se odnosi na ove optužene, pa je u tom dijelu odredilo održavanje pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja Odjela II za privredni kriminal, organizirani kriminal i korupciju.

A. DOKAZNI POSTUPAK PRED VIJEĆEM APELACIONOG ODJELJENJA

8. U skladu sa članom 317. ZKP BiH, održan je pretres pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda BiH (Apelaciono vijeće/ Vijeće), te su prije otvaranja dokaznog postupka tužilaštvo i odbrana pozvani da se očituju u pogledu dokaza koje namjeravaju izvoditi tokom postupka, a rukovodeći se žalbenim navodima i ukidnim rješenjem.

9. Tužilaštvo je predložilo da se izvrši konstatacija svih dokaza izvedenih u toku prvostepenog postupka. Odbrana se s tim saglasila, uz prijedlog odbrane optuženog Željka Kovača i Mladena Kovača da se isti saslušaju u svojstvu svjedoka na bitnu činjeničnu okolnosti da li je postojala stvarna primopredaja robe pravnom licu "Grmmi" d.o.o. Tužilaštvo se nije protivilo prijedlogu odbrane.

10. Apelaciono vijeće je dana 20.10.2014. godine donijelo i objavilo odluku da se svi dokazi, kako tužilaštva tako i odbrane, izvedeni u toku prvostepenog postupka, u skladu sa odredbom člana 317. stav. 2. ZKP BiH prihvataju kao izvedeni i u ovom postupku, prihvatajući i prijedlog odbrane da se kao novi dokazi provedu saslušanje prvooptuženog i drugooptuženog u svojstvu svjedoka, što je istog dana i učinjeno. Također, bitno je naglasiti da dokazi koji se odnose na osuđenog Josipa Grmaču nisu izdvojeni u dokaznom postupku zbog povezanosti istih s preostalim licima/optuženim u postupku.

Tužilaštvo

11. Tako, prihvaćeni su dokazi tužilaštva izvedeni u toku prvostepenog postupka, i to svjedočenje svjedoka Ivica Pavković, vještaka finansijske struke Mustafe Durića, te vještaka grafološke struke, Esada Bilića. U spis su uloženi materijalni dokazi i to: Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Josipa Grmače dat pred Tužilaštvom BiH broj: KT 418/05 od 31.05.2010. godine (dokaz T-1); Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Josipa Grmače dat pred Tužilaštvom BiH broj: KT 418/05 od 09.09.2011. godine (dokaz T-1.1); Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Josipa Grmače dat pred Tužilaštvom BiH broj: KT 418/05 od 20.09.2011. godine (dokaz T-1.2); zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Željka Kovač dat pred Državnom agencijom za istrage i zaštitu BiH broj:17-13/1-2-04-1-7-130/10 od 13.09.2010. godine (dokaz T-2); zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Mladena Kovač dat pred Tužilaštvom BiH broj:KT 418/05 od 06.09.2010. godine (dokaz T-3); zapisnik o ispitivanju osumnjičene Saime Hodžić dat pred Tužilaštvom BiH broj: KT 418/05 od 04.03.2011. godine (dokaz T-4); zapisnik o ispitivanju osumnjičene Gordane Pezer dat pred Tužilaštvom BiH broj: KT 418/05 od 04.03.2011. godine (dokaz T-5); zapisnik o saslušanju svjedoka Ivica Pavkovića broj:17-03/2-04-3535/05 od 14.07.2010. godine, dat pred Državnom agencijom za istrage i zaštitu BiH, Regionalni ured Mostar (dokaz T-6); nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka za oblast finansija Mustafe Durić, od 12.08.2010. godine (dokaz T-7); dopuna nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka za oblast finansija Mustafe Durića od 27.01.2011. godine (dokaz T-7.1.); dopunu nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka za oblast finansija Mustafe Durića od 21.03.2011. godine (dokaz T-7.2.); Pismeni nalaz stalnog sudskog vještaka grafološke struke Esada Bilić od 24.10.2011. godine (dokaz T-8); izvještaj o počinjenom krivičnom djelu Državne agencije za istrage i zaštitu, Finansijsko obavještajno odjeljenje broj:14-03/2-09-535/05 od 08.11.2005. godine (dokaz T-9); ovjerena kopija rješenja o upisu u sudski registar Kantonalnog suda Široki Brijeg pravnog lica „Grmmi“d.o.o. Posušje, broj:U/I-00414/05 od 24.06.2005. godine (dokaz T-10); obavijest o razvrstavanju pravne osobe prema djelatnosti Federalnog zavoda za statistiku, Ured za statistiku za područje Zapadnohercegovačke županije broj:...od 18.07.2005. godine (dokaz T-11); statut pravne osobe „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 04.04.2005. godine (dokaz T-12); dopis Federalnog ministarstva finansija-Porezna uprava-Središnji ured broj:13/05-15-2-2554-1/10/H.N. od 13.09.2010. godine sa priložima (dokaz T-13):matični podaci Porezne uprave-Središnji ured poreznog obveznika „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-13.1.); sintetička kartica Porezne uprave-Središnji ured poreznog obveznika „Grmmi“ d.o.o. Posušje za period 01.01.2005. do 07.09.2010. godine (dokaz T-13.2.); naredba Tužilaštva BiH Poreznoj upravi FBiH za dostavu podataka broj:KT 418/06 od 26.08.2010. godine (dokaz T-14); dopis Porezne uprave FBiH, Kantonalni porezni ured Ljubuški broj: 13-8/4-15-7158/10 od 01.09.2010. godine (dokaz T-14.1.); dopis Ministarstva unutrašnjih poslova Zapadnohercegovačkog kantona, Policijska uprava Široki Brijeg broj:02-2-8/2-1-364-29-1566/10 od 01.09.2010. godine (dokaz T-15); dopis Ministarstva unutrašnjih poslova Zapadnohercegovačkog kantona, Policijska uprava Široki Brijeg Ministarstvu sigurnosti BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu BiH broj: 02-2-5/2-1-235/05 od 07.11.2005. godine (dokaz T-15.1.); naredba Suda BiH bankama za dostavu informacija i dokumentacije o svim novčanim transakcijama i aktivnostima preduzeća „Grmmi“ d.o.o.

Posušje broj:X-KRN/05/162 od 15.12.2005. godine (dokaz T-16); rješenje Suda BiH o privremenoj obustavi izvršenja transakcija vlasnika preduzeća „Grmmi“ d.o.o. Posušje broj:X-KRN/05/162 od 15.12.2005. godine (dokaz T-17); dopis Hypo Group Alpe Adria bank broj: 06-02/11-2340 od 12.07.2011. godine (dokaz T-17.1.); dopis LT Gospodarske banke d.d. Sarajevo broj:1851/05 od 30.12.2005. godine (dokaz T-18); karton deponovanih potpisa za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje kod LT Gospodarske banke d.d. Sarajevo od 19.07.2005. godine (dokaz T-19); ugovor o otvaranju transakcijskih računa broj:...u konvertibilnim markama za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje kod LT Gospodarske banke d.d. Sarajevo broj:20004246 od 19.07.2005. godine (dokaz T-20); ugovor o otvaranju deviznog računa broj ... za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje kod LT Gospodarske banke d.d. Mostar od 19.07.2005. godine (dokaz T-21); karton deponovanih potpisa za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje kod LT Gospodarske banke d.d. Sarajevo od 19.07.2005. godine, za broj računa: ...(dokaz T-22); uvjerenje Porezne uprave FBiH o statusu pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje kao poreznog obveznika broj:10-8-3-15-4190/05 od 19.07.2005. godine (dokaz T-23); ovjerena kopija lične karte na ime Josip Grmača izdata dana 10.01.2005. godine, od strane Ministarstva unutrašnjih poslova Zapadno-hercegovačkog kantona, Posušje (dokaz T-24); zahtjev za prijavu prebivališta na ime Josip Grmača Ministarstva unutrašnjih poslova Zapadnohercegovačkog kantona od dana 10.01.2005. godine (dokaz T-25); analitička kartica po komitentu „Grmmi“ d.o.o. Posušje LT Gospodarske banke d.d. Sarajevo, od 01.06.2005. do 30.12.2005. godine (dokaz T-26); nalog broj 3164857 od dana 19.07.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 1.900,00 KM, svrha-isplata gotovina (dokaz T-27); nalog broj 3198251 od dana 01.08.2005. godine LT Gospodarske banke na iznos 12.150,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-28); nalog broj 3198257 od dana 01.08.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 12.139,00 KM, svrha-plaćanje u korist pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje (dokaz T-29); nalog broj 3202733 od dana 02.08.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 13.860,00 KM, svrha-avans (dokaz T-30); nalog broj 3202728 od dana 02.08.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 13.860,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-31); nalog broj 3222303 od dana 09.08.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 11.918,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-32); nalog broj 3286548 od dana 02.09.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 11.980,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-33); nalog broj 3225682 od dana 10.08.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 9.490,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-34); nalog broj 3225672 od dana 10.08.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 9.482,63KM, svrha-po računu broj 05 19-91 (dokaz T-35); nalog broj 3245426 od dana 18.08.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 13.110,00 KM, svrha-uplata pozajmice (dokaz T-36); nalog broj 3245438 od dana 18.08.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos13.108,85 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-37); nalog broj 3276361 od dana 31.08.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 10.610,00 KM, svrha-uplata pozajmice (dokaz T-38); nalog broj 3276371 od dana 31.08.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 10.605,71 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-39); nalog broj 3222311 od dana 09.08.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 11.918,00 KM, svrha-avans (dokaz T-40); nalog broj 3286172 od dana 02.09.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 11.970,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-41); nalog broj 3313471 od dana 13.09.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 13.260,00 KM,

svrha-polog pozajmice (dokaz T-42); nalog broj 3313534 od dana 13.09.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 13.251,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-43); nalog broj 3338221 od dana 22.09.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 6.990,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-44); nalog broj 3338213 od dana 22.09.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 6.980,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-45); nalog broj 3348580 od dana 27.09.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 9.515,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-46); nalog broj 3348612 od dana 27.09.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 9.510,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-47); nalog broj 3353041 od dana 29.09.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 13.320,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-48); nalog broj 3353318 od dana 29.09.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 13.310,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-49); nalog broj 3356834 od dana 30.09.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 12.345,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-50); nalog broj 3356869 od dana 30.09.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 12.339,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-51); nalog broj 3365532 od dana 03.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 11.460,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-52); nalog broj 3365598 od dana 03.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 11.448,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-53); nalog broj 3369492 od dana 04.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 14.540,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-54); nalog broj 3369506 od dana 04.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 14.530,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-55); nalog broj 3402269 od dana 17.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 9.115,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-56); nalog broj 3402283 od dana 17.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 9.110,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-57); nalog broj 3406155 od dana 18.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 9.580,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-58); nalog broj 3406175 od dana 18.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 9.575,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-59); nalog broj 3412687 od dana 20.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 14.998,00 KM, svrha-plaćanje računa (dokaz T-60); nalog broj 3412652 od dana 20.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 14.998,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-61); nalog broj 3423941 od dana 25.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 24.210,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-62); nalog broj 3423946 od dana 25.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 24.210,00 KM, svrha-plaćanje računa (dokaz T-63); nalog broj 3425314 od dana 26.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 12.150,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-64); nalog broj 3424933 od dana 26.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 12.145,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-65); nalog broj 3429640 od dana 27.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 25.200,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-66); nalog broj 3429632 od dana 27.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 25.200,00 KM, svrha-uplata (dokaz T-67); nalog broj 3436232 od dana 31.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 13.150,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-68); nalog broj 3436280 od dana 31.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 13.149,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-69); nalog broj 3451479 od dana 04.11.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 24.500,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-70); nalog broj 3451480 od dana 04.11.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 24.498,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-71); nalog broj 3453734 od dana 07.11.2005. godine, LT

Gospodarske banke na iznos 13.750,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-72); nalog broj 3521806 od dana 02.12.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 13.740,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-73); nalog broj 3463211 od dana 09.11.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 24.925,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-74); nalog broj 3463457 od dana 09.11.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 24.925,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-75); nalog broj 3498734 od dana 23.11.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 14.500,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-76); nalog broj 3498742 od dana 23.11.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 14.498,50 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-77); nalog broj 3502165 od dana 24.11.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 4.000,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-78); nalog broj 2087191 od dana 24.11.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 3.400,00 Eura svrha-polog pozajmice (dokaz T-79); nalog broj 3451480 od dana 04.11.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 24.498,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-80); nalog broj 3502172 od dana 24.11.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 10.636,52 KM, svrha-plaćanje računa (dokaz T-81); nalog broj 3504693 od dana 28.11.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 16.201,24 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-82); nalog broj 3512376 od dana 30.11.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 14.200,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-83); nalog broj 3546172 od dana 12.12.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 15.050,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-84); nalog broj 3521813 od dana 02.12.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 13.750,00 KM, svrha-pozajmica (dokaz T-85); nalog broj 3453746 od dana 07.11.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 13.744,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-86); nalog broj 3526492 od dana 15.12.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 15.275,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-87); nalog broj 3526503 od dana 05.12.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 15.270,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-88); nalog broj 3530314 od dana 06.12.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 15.190,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-89); nalog broj 3541239 od dana 09.12.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 15.910,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-90); nalog broj 3541280 od dana 09.12.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 4.822,56 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-91); nalog broj 3546150 od dana 12.12.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 25.050,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-92); nalog broj 3552237 od dana 14.12.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 9.985,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-93); nalog broj 3552188 od dana 14.12.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 9.985,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-94); nalog broj 3556368 od dana 15.12.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 14.740,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-95); nalog broj 3556159 od dana 15.12.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 14.740,00 KM, svrha-polog pozajmice (dokaz T-96); nalog broj 3512381 od dana 30.11.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 14.194,30 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-97); nalog broj 3504702 od dana 28.11.2005. godine LT Gospodarske banke na iznos 16.210,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-98); nalog broj 61 od dana 19.10.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 12.725,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-99); nalog broj 3546172 od dana 12.12.2005. godine, LT Gospodarske banke na iznos 15.050,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-100); nalog broj 3530329 od dana 06.12.2005. godine, LT Gospodarske banke

na iznos 15.185,00 KM, svrha-uplata računa (dokaz T-101); analitička kartica po komitentu „Grmmi“ d.o.o. Posušje LT Gospodarske banke d.d. Sarajevo, za period 01.06.2005. godine, do 30.12.2005. godine (dokaz T-102); analitička kartica po komitentu „Grmmi“ d.o.o. Posušje LT Gospodarske banke d.d. Sarajevo, za period 01.01.2005. godine, do 14.10.2005. godine (dokaz T-103); izvod komitenta „Grmmi“ d.o.o. Posušje LT Gospodarske banke d.d. Sarajevo, za period od 01.06.2005. godine, do 30.12.2005. godine (dokaz T-104); izvod komitenta „Grmmi“ d.o.o. Posušje LT Gospodarske banke d.d. Sarajevo za period od 01.11.2005. godine, do 12.12.2005. godine (dokaz T-105); izvod komitenta „Grmmi“ d.o.o. Posušje LT Gospodarske banke d.d. Sarajevo za period od 01.07.2005. godine, do 07.11.2005. godine (dokaz T-106); dopis Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprava policije, Sektor kriminalističke policije broj:02-02/3-3-04-104-31/06 od 14.02.2006. godine (dokaz T-107); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije, Sektor kriminalističke policije broj:02-02/3-3-4-2/06 od 10.02.2006. godine (dokaz T-107.1.); dopis Hypo Alpe Adria Bank d.d. Sudu BiH broj:08-01/06-6 od 16.01.2006. godine (dokaz T-108); dokument Hypo Alpe Adria bank dd Mostar: „unutrašnji platni promet komitenta „Grmmi“ d.o.o. Posušje“ od 19.12.2005. godine (dokaz T-109); pregled finansijskih promjena po PT računu za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje za period od 01.01.2005. godine, do 31.12.2005. godine (dokaz T-110); stanje i promet na partiji za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 01.01.2005. godine do 31.12.2005. godine (dokaz T-111); stanje i promet na partiji za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje-poslovnica Posušje od 01.01.2006. godine do 31.12.2006. godine (dokaz T-112); specifikaciju naloga za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar za period 05.09.2005. godine, do 12.12.2005. godine, sa naložima (dokaz T-113); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 13.160,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 05.09.2005. godine (dokaz T-114); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 14.170,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 06.09.2005. godine (dokaz T-115); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 9.900,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 14.09.2005. godine (dokaz T-116); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 9.880,00 KM – svrha uplate – polog pazara „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 18.09.2005.godine (dokaz T-117); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 12.450,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 11.10.2005. godine (dokaz T-118); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 14.760,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 12.10.2005. godine (dokaz T-119); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 12.730,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 19.10.2005. godine (dokaz T-120); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 14.800,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 20.10.2005. godine (dokaz T-121); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 26.810,00 KM – svrha uplate – polog diskont od 26.10.2005. godine (dokaz T-122); nalog pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 12.925,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 27.10.2005. godine (dokaz T-123); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 25.198,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 28.10.2005. godine

(dokaz T-124); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 19.220,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 31.10.2005. godine (dokaz T-125); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 23.880,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 09.11.2005. godine (dokaz T-126); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 14.130,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 10.11.2005. godine (dokaz T-127); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 27.340,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 11.11.2005. godine (dokaz T-128); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 28.000,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 24.11.2005. godine (dokaz T-129); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 14.510,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 26.11.2005. godine (dokaz T-130); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 15.859,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 28.11.2005. godine (dokaz T-131), nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 23.100,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 30.11.2005. godine (dokaz T-132); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 20,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 30.11.2005. godine (dokaz T-133); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 12.205,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 01.12.2005. godine (dokaz T-134); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 29.450,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 05.12.2005. godine (dokaz T-135); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 26.200,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 12.12.2005. godine (dokaz T-136); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 13.143,00 KM – svrha uplate – uplata na računa od 05.09.2005. godine (dokaz T-137); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 14.159,00 KM – svrha uplate – uplata na računa od 06.09.2005. godine (dokaz T-138); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 9.897,00 KM – svrha uplate – uplata računa od 14.09.2005. godine (dokaz T-139); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 9.875,00 KM – svrha uplate – uplata računa od 15.09.2005. godine (dokaz T-140); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 14.080,00 KM – svrha uplate – avans od 16.09.2005. godine (dokaz T-141); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 11.735,00 KM – svrha uplate – uplata računa od 19.09.2005. godine (dokaz T-142); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 9.975,00 KM – svrha uplate – uplata računa od 20.09.2005. godine (dokaz T-143); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 10.768,00 KM – svrha uplate – uplata računa od 21.09.2005. godine (dokaz T-144); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 12.710,00 KM – svrha uplate – uplata računa od 26.09.2005. godine (dokaz T-145); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 8.560,00 KM – svrha uplate – uplata računa od 28.09.2005. godine (dokaz T-146); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“

d.o.o. Posušje na iznos od 12.438,50 KM – svrha uplate – uplata računa od 11.10.2005. godine (dokaz T-147); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 14.755,86 KM – svrha uplate – uplata računa računa broj: 93-0015-05 od 12.10.2005. godine (dokaz T-148); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 12.710,00 KM – svrha uplate – uplata računa od 14.10.2005. godine (dokaz T-149); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 14.798,00 KM – svrha uplate – uplata račun od 10.10.2005 godine (dokaz T-150); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 10.752,00 KM – svrha uplate – uplata račun od 21.10.2005. godine (dokaz T-151); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 26.810,00 KM – svrha uplate – uplata računa od 26.10.2005. godine (dokaz T-152); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 12.923,03 KM – svrha uplate – uplata račun od 27.10.2005. godine (dokaz T-153); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 25.198,00 KM – svrha uplate – uplata račun od 28.10.2005. godine (dokaz T-154); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 19.198,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 31.10.2005. godine (dokaz T-155); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 17.602,00 KM – svrha uplate – uplata račun od 04.11.2005. godine (dokaz T-156); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 16.429,00 KM – svrha uplate – uplata račun od 08.11.2005. godine (dokaz T-157); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 23.880,00 KM – svrha uplate – polog pazara od 09.11.2005. godine (dokaz T-158); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 14.125,00 KM – svrha uplate – uplata račun od 10.11.2005. godine (dokaz T-159); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 27.340,00 KM – svrha uplate – uplata račun od 11.11.2005. godine (dokaz T-160); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 27.990,00 KM – svrha uplate – uplata računa od 24.11.2005. godine (dokaz T-161); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 14.501,50 KM – svrha uplate – uplata račun od 26.11.2005. godine (dokaz T-162); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 15.859,00 KM – svrha uplate – uplata računa od 28.11.2005. godine (dokaz T-163); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 23.100,00 KM – svrha uplate – uplata računa od 30.11.2005. godine (dokaz T-164); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 12.200,35 KM – svrha uplate – uplata računa br. 93-0017-05 od 01.12.2005. godine (dokaz T-165); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 29.450,00 KM – svrha uplate – uplata računa od 05.12.2005. godine (dokaz T-166); nalog Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 26.200,00 KM – svrha uplate – uplata na račun od 12.12.2005. godine (dokaz T-167); nalog blagajni-polog deviznog pazara od 16.09.2005. godine uz opći devizni nalog Hypo Alpe Adria banke d.d. Mostar na iznos od 7.200,00 Eura (dokaz T-168); nalog blagajni polog deviznog pazara od 19.09.2005. godine, uz opći devizni nalog Hypo Alpe Adria banke dd. Posušje na iznos od

6.000,00 Eura (dokaz T-169); nalog blagajni polog deviznog pazara od 20.09.2005. godine, uz opći devizni nalog Hypo Alpe Adria banke dd. Posušje na iznos od 5.100,00 Eura (dokaz T-170); nalog blagajni polog deviznog pazara od 21.09.2005. godine, uz opći devizni nalog Hypo Alpe Adria banke dd. Posušje na iznos od 5.505,00 Eura (dokaz T-171); nalog blagajni polog deviznog pazara od 26.09.2005. godine, uz opći devizni nalog Hypo Alpe Adria banke dd. Posušje na iznos od 6.500,00 Eura (dokaz T-172); nalog blagajni polog deviznog pazara od 28.09.2005. godine, uz opći devizni nalog Hypo Alpe Adria banke dd. Posušje na iznos od 4.375,00 Eura (dokaz T-173); nalog blagajni polog deviznog pazara od 14.10.2005. godine, uz opći devizni nalog Hypo Alpe Adria banke dd. Posušje na iznos od 6.500,00 Eura (dokaz T-174); nalog blagajni polog deviznog pazara od 21.10.2005. godine, uz opći devizni nalog Hypo Alpe Adria banke dd. Posušje na iznos od 5.500,00 Eura (dokaz T-175); nalog blagajni polog deviznog pazara od 04.11.2005. godine uz opći devizni nalog Hypo Alpe Adria banke dd. Posušje na iznos od 9.000,00 Eura (dokaz T-176); nalog blagajni polog deviznog pazara od 08.11.2005. godine, uz opći devizni nalog Hypo Alpe Adria banke dd. Posušje na iznos od 8.400,00 Eura (dokaz T-177); nalog za konverziju sredstava sa deviznog računa od 16.09.2005. godine, Hypo Alpe Adria banka dd. Posušje na iznos od 7.200,00 Eura uz nalog blagajni polog deviznog pazara (dokaz T-178); nalog za konverziju sredstava sa deviznog od 19.09.2005. godine, Hypo Alpe Adria banka dd. Posušje na iznos od 6.000,00 Eura uz nalog blagajni polog deviznog pazara (dokaz T-179); nalog za konverziju sredstava sa deviznog od 20.09.2005. godine, Hypo Alpe Adria banka dd. Posušje na iznos od 5.100,00 Eura uz nalog blagajni polog deviznog pazara (dokaz T-180); nalog za konverziju sredstava sa deviznog od 21.09.2005. godine, Hypo Alpe Adria banka dd. Posušje na iznos od 5.505,00 Eura uz nalog blagajni polog deviznog pazara (dokaz T-181); nalog blagajni polog deviznog pazara od 26.09.2005. godine, uz opći devizni nalog Hypo Alpe Adria banka dd. Posušje na iznos od 6.500,00 Eura uz nalog blagajni polog deviznog pazara (dokaz T-182); nalog za konverziju sredstava sa deviznog od 28.09.2005. godine, Hypo Alpe Adria banka dd. Posušje na iznos od 4.375,00 Eura uz nalog blagajni polog deviznog pazara (dokaz T-183); nalog za konverziju sredstava sa deviznog od 14.10.2005. godine, Hypo Alpe Adria banka dd. Posušje na iznos od 6.500,00 Eura uz nalog blagajni polog deviznog pazara (dokaz T-184); nalog za konverziju sredstava sa deviznog od 21.10.2005. godine, Hypo Alpe Adria banka dd. Posušje na iznos od 5.500,00 Eura uz nalog blagajni polog deviznog pazara (dokaz T-185); nalog za konverziju sredstava sa deviznog od 04.11.2005. godine, Hypo Alpe Adria banka dd. Posušje na iznos od 9.000,00 Eura uz nalog blagajni polog deviznog pazara (dokaz T-186); nalog za konverziju sredstava sa deviznog od 08.11.2005. godine, Hypo Alpe Adria banka dd. Posušje na iznos od 8.400,00 Eura uz nalog blagajni polog deviznog pazara (dokaz T-187); naredba Suda BiH o privremenom oduzimanju originalne dokumentacije od pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje broj:X-KRN-10/956 od 07.06.2010. godine (dokaz T-188); naredba Suda BiH za privremeno oduzimanje materijalno finansijske dokumentacije od banaka Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar i ProCredit Bank d.d. Sarajevo broj: X-KRN-10/956 od 04.11.2010. godine (dokaz T-189); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj:17-03/2-7/10 od 16.11.2010. godine (dokaz T-190); zapisnik o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj:17-03/2-7/10 od 16.11.2010. godine (dokaz T-191); ugovor o otvaranju transakcijskog računa kod

ProCredit Bank d.d. BiH pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od dana 26.08.2005. godine (dokaz T-191.1.); karton deponovanih potpisa kod ProCredit Bank d.d. BiH pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-192); analitička kartica pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje ProCredit Bank d.d. BiH za period od 24.06.2005. godine do 31.12.2005. godine (dokaz T-193); nalog za plaćanje ProCredit Bank d.d. BiH pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 12.800,00KM od 29.08.2005. godine na ime pozajmice (dokaz T-194); nalog za plaćanje ProCredit Bank d.d. BiH pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 12.793,50KM od 29.08.2005. godine svrha-avans (dokaz T-195); nalog za plaćanje Pro Credit Bank d.d. BiH pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 13.160,00KM od 30.08.2005.godine, svrha-polog (dokaz T-196); nalog za plaćanje ProCredit Bank d.d. BiH pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 13.151,40 KM na ime avansa (dokaz T-197); nalog za plaćanje ProCredit Bank d.d. BiH pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 10.760,00 KM na ime pozajmice (dokaz T-198); nalog za plaćanje ProCredit Bank d.d. BiH pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 10.744,00 KM na ime avansa (dokaz T-199); nalog za gotovinsku isplatu ProCredit Bank d.d. BiH pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od dana 15.09.2005.godine, u iznosu od 12,10 KM (dokaz T-200); ugovor o pozajmici novčanih sredstava između lica Josipa Grmače i pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 12.800,00 KM od 29.08.2005. godine (dokaz T-201); ugovor o pozajmici novčanih sredstava između lica Josipa Grmače i pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 13.160,00 KM od 30.08.2005. godine (dokaz T-202); ugovor o pozajmici novčanih sredstava između lica Josipa Grmače i pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 10.760,00 KM od 07.09.2005. godine (dokaz T-203); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj: 17-13/1-2-04-1-4-103/10 od 17.11.2010. godine (dokaz T-204); specimen potpisa za transakcijski devizni račun kod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Sarajevo pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 26.08.2005. godine (dokaz T-205); ugovor broj 05007603 o deponiranju novčanih sredstava po viđenju i obavljanju poslova platnog prometa sklopljen između pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje i Hypo Alpe Adria Bank d.d. BiH od dana 27.08.2005. godine (dokaz T-206); ugovor broj 0016/06/05 o deponiranju stranih novčanih sredstava po viđenju i obavljanju poslova platnog prometa pravnih osoba sklopljen između pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje i Hypo Alpe Adria Bank d.d. BiH od dana 27.08.2005. godine (dokaz T-207); zapisnik o otvaranju i pregledu privremeno oduzetih predmeta Tužilaštva BiH broj:KT 418/05 od 07.07.2010. godine (dokaz T-208); ovjerena kopija rješenja o upisu u sudski registar Višeg suda u Mostaru za pravno lice „Kovač“ d.o.o. Posušje broj: U/I-1637/93 od 13.12.1993. godine (dokaz T-209); ovjerena kopija rješenja o upisu sudski registar Županijskog suda u Širokom Brijegu za pravno lice „Kovač“ d.o.o. Posušje broj: U/I-492/98 od 17.11.1998. godine (dokaz T-209.1.); ovjerena kopija rješenja o upisu sudski registar Županijskog suda u Širokom Brijegu za pravno lice „Kovač“ d.o.o. Posušje broj:U/I-97/00 od 07.03.2000. godine (dokaz T-209.2.); rješenje o upisu promjena podataka o subjektu upisa u sudski registar za pravno lice „Kovač“ d.o.o. Posušje broj:U/I-00723/05 od 22.06.2005. godine (dokaz T-209.3.); dopis Porezne uprave FBiH broj:13/05-15-2-2803-1/10 od 19.10.2010. godine (dokaz T-210); kopija uvjerenja o poreznoj registraciji pravne osobe „Kovač“ d.o.o. Posušje od 10.10.2002. godine (dokaz T-210.1.); naredba Suda BiH o privremenom oduzimanju originalne dokumentacije od pravnih lica „MC Global“ d.o.o. Posušje, „Gumi Merkur“ d.o.o. Čitluk, „Kovač“ d.o.o. Posušje, „Gopex“

d.o.o. Grude, „TP Drinovci“ d.o.o. Grude, „Nevistić“ d.o.o. Tomislav Grad, „Fortis“ d.o.o. Posušje, „Lider“ d.o.o. Posušje, „Master“ d.o.o. Mostar, „Auto kuća Bošnjak“ d.o.o. Široki Brijeg, „Šakota“ d.o.o. Čitluk, „Kettel Iva“ d.o.o. Posušje broj: X-KRN-10/956 od 07.06.2010. godine (dokaz T-211); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od pravnog lica „Kovač“ d.o.o. Posušje, Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj: 17-13/1-2-04-1-4-58/10 od 22.06.2010. godine (dokaz T-212); analitička kartica kupaca u zemlji od 31.12.2005. godine, za pravno lice „Kovač“ d.o.o. Posušje na iznos od 74.608,00 KM (dokaz T-213); otpremnica-račun broj 0778-05 od 25.10.2005. godine, pravnog lica „Kovač“ d.o.o. Posušje za iznos od 24.410,00 KM za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-214); narudžbenica i izjava pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje br.56 od 25.10.2005. godine, za pravno lice „Kovač“ d.o.o. Posušje (doka T-214.1.); otpremnica-račun broj 02-0795 od 28.10.2005. godine, pravnog lica „Kkovač d.o.o. Posušje za iznos od 25.000,00 KM za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-215); narudžbenica i izjava pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje broj 62 od 28.10.2005. godine, za pravno lice „Kovač“ d.o.o. Posušje (dokaz T-215.1.); otpremnica-račun broj 02-0796 od 31.10.2005. godine, pravnog lica „Kovač“ d.o.o. Posušje za iznos od 25.198,00 KM za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-216); narudžbenica i izjava pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje broj 64 od 31.10.2005. godine, za pravno lice „Kovač“ d.o.o. Posušje (dokaz T-216.1.); transakcija platnog prometa UniCredit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo za pravno lice „Kovač“ d.o.o. Posušje za period 25.10.2005. godine, do 25.10.2005. godine (dokaz T-217); kopija izvadka broj 214 UniCredit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo za pravno lice „Kovač“ d.o.o. Posušje na iznos od 69.277,19 KM od 25.10.2005. godine (dokaz T-217.1.); transakcija platnog prometa UniCredit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo za pravno lice „Kovač“ d.o.o. Posušje za period 28.10.2005. godine, do 28.10.2005. godine (dokaz T-218); kopija izvadka broj 217 UniCredit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo za pravno lice „Kovač“ d.o.o. Posušje na iznos od 25.950,22 KM od 28.10.2005. godine (dokaz T-218.1.); dopis Općinskog suda u Širokom Brijegu, Odjel registra broj: 064-0-Regz-10-000563 od 09.06.2010. godine (dokaz T-219); dopis Općinskog suda Široki Brijeg, Odjela za registar gospodarskih društva broj: 64 0 L 009917 09 L od 22.04.2010. godine (dokaz T-219.1.); ovjerena kopija rješenja o upisu u sudski registar pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj: U/I-476/00 od 10.07.2000. godine (dokaz T-219.2.); ovjerena kopija rješenja o registraciji u sudski registar kod Općinskog suda Široki Brijeg pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj: U/I- 00056/01 od 24.04.2001. godine (dokaz T-219.3.); ovjerena kopija rješenja Županijskoj suda Široki Brijeg o upisu promjena podataka u subjektu upisa u sudski registar za pravno lice „MC Global“ d.o.o. Posušje broj: U/I-00365/02 od 09.07.2002. godine (dokaz T-219.4.); ovjerena kopija rješenja o registraciji u sudski registar kod Općinskog suda Široki Brijeg pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj: 064-0-Reg-08-000 909 od 27.06.2008. godine (dokaz T-219.5.); ovjerena kopija rješenja o provođenju likvidacijskog postupka nad pravnom osobom MC Global d.o.o. Posušje Općinskog suda u Širokom Brijegu broj: 64 0 L 009917 09 L od 22.04.2010. godine (dokaz T-219.6.); kopija uvjerenja o poreznoj registraciji pravne osobe „MC Global“ d.o.o. Posušje od 10.12.2002. godine (dokaz T-220); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istrage i zaštitu BiH od pravnog lica „MC Global“ Posušje d.o.o broj: 17-13/1-2-04-1-4-54/10 od 21.06.2010. godine (dokaz T-221); promet konta glavne knjige od 01.01.2005. godine, do 31.12.2005. godine, za pravno lice „MC Global“ d.o.o. Posušje (dokaz T-222);

saldo-konto kupaca kartica od dana 21.06.2010. godine, za pravno lice „MC Global“ d.o.o. Posušje (dokaz T-223); račun pravnog lica broj 00197 „MC Global“ d.o.o. Posušje za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 12.139,50 KM od 08.08.2005. godine (dokaz T-224); narudžbenica i izjava broj 40/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-224.1.); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 13.860,50 KM od 09.08.2005. godine (dokaz T-225); narudžbenica i izjava broj 42/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje broj 00202 (dokaz T-225.1.); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 11.918,00 KM od 17.08.2005. godine (dokaz T-226); narudžbenica i izjava broj 54/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 17.08.2005. godine (dokaz T-226.1.); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje za „Grmmi“ d.o.o. Posušje broj 00249 na iznos od 13.151,40 KM od 10.09.2005. godine (dokaz T-227); narudžbenica i izjava broj 69/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 10.09.2005. godine (dokaz T-227.1.); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00255 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 11.970,00 KM od 14.09.2005. godine (dokaz T-228); narudžbenica i izjava broj 75/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 14.09.2005. godine (dokaz T-228.1.); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00269 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 13.143,00 KM od 17.09.2005. godine (dokaz T-229); narudžbenica i izjava broj 79/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 17.09.2005. godine (dokaz T-229.1.); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00265 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 14.159,00 KM od 20.09.2005. godine (dokaz T-230); narudžbenica i izjava broj 83/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 20.09.2005. godine (dokaz T-230.1.); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00268 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 10.744,00 KM od 21.09.2005. godine (dokaz T-231); narudžbenica i izjava broj 85/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 21.09.2005. godine (dokaz T-231.1); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00271 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 13.251,00 KM od 23.09.2005. godine (dokaz T-232); narudžbenica i izjava broj 88/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 23.09.2005. godine (dokaz 232.1); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00274 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 9.897,00 KM od 24.09.2005. godine (dokaz T-233); narudžbenica i izjava broj 90/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 24.09.2005. godine (dokaz T-233.1.); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00277 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 14.080,00 KM od 28.09.2005. godine (dokaz T-234); narudžbenica i izjava broj 91/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 28.09.2005. godine (dokaz T-234.1.); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00281 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 11.735,00 KM od 24.09.2005. godine (dokaz T-235); narudžbenica i izjava broj 93/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 29.09.2005. godine (dokaz T-235.1.); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00284 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 10.768,00 KM od 30.09.2005. godine (dokaz T-236); narudžbenica i izjava broj 95/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 30.09.2005. godine (dokaz T-236.1); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00285 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 6.980,00 KM od 30.09.2005. godine (dokaz T-237); narudžbenica i izjava broj 96/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 30.09.2005. godine (dokaz T-237.1); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00290 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 12.710,00 KM od 01.10.2005. godine (dokaz T-238); narudžbenica i izjava broj 98/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od

01.10.2005. godine (dokaz T-238.1); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00292 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 9.510,00 KM od 01.10.2005. godine (dokaz T-239); narudžbenica i izjava broj 99/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 01.10.2005. godine (dokaz T-239.1); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00295 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 13.310,00 KM od 01.10.2005. godine (dokaz T-240); narudžbenica i izjava broj 106/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 05.10.2005. godine (dokaz T-240.1); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00301 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 11.448,00 KM od 07.10.2005. godine (dokaz T-241); narudžbenica i izjava broj 110/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 07.10.2005. godine (dokaz T-241.1); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00305 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 14.530,00 KM od 08.10.2005. godine (dokaz T-242); narudžbenica i izjava broj 113/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 08.10.2005. godine (dokaz T-242.1); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00318 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 12.438,00 KM od 11.10.2005. godine (dokaz T-243); narudžbenica i izjava broj 116/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 11.10.2005. godine (dokaz T-243.1); račun „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00327 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 9.575,00 KM od 18.10.2005. godine (dokaz T-244); narudžbenica i izjava broj 123/05 preduzeća „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 18.10.2005. godine (dokaz T-244.1); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00328 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 10.752,00 KM od 18.10.2005. godine (dokaz T-245); narudžbenica i izjava broj 124/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 18.10. 2005. godine (dokaz T-245.1); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00345 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 17.602,00 KM od 04.11.2005. godine (dokaz T-246); narudžbenica i izjava broj 136/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 04.11.2005. godine (dokaz T-246.1); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00349 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 16.429,00 KM od 07.11.2005. godine (dokaz T-247); narudžbenica i izjava broj 141/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 07.11.2005. godine (dokaz T-247.1); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00360 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 13.740,00 KM od 15.11.2005. godine (dokaz T-248); narudžbenica i izjava broj 152/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 15.11.2005. godine (dokaz T-248.1); račun pravnog lica „MC Global“ d.o.o. Posušje broj 00387 za „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 14.740,00 KM od 14.12.2005. godine (dokaz T-249); narudžbenica i izjava broj 171/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 14.12.2005. godine (dokaz T-249.1); transakcija platnog prometa UniCredit Zagrebačke banke d.o. Sarajevo za komitenta „MC Global“ d.o.o. Posušje od 01.08.2005. godine, do 01.08.2005. godine (dokaz T-250); izvod iz UniCredit banke d.d. Sarajevo broj 71 od 01.08.2005. godine za pravno lice „MC Global“ d.o.o. Posušje na iznos od 6.821,59 KM (dokaz T-251); transakcija platnog prometa Uni Credit Zagrebačke banke d.o. Sarajevo za komitenta „MC Global“ d.o.o. Posušje od 02.08.2005. godine, do 02.08.2005. godine (dokaz T-252); izvod iz UniCredit banke d.d. Sarajevo broj 72 od 02.08.2005. godine, za pravno lice „MC Global“ d.o.o. Posušje na iznos od 62.194,74 KM (dokaz T-253); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 09.08.2005. godine, za pravno lice „MC Global“ d.o.o. Posušje sa iznosom od 32.232,55KM (dokaz T-254); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 30.08.2005. godine, za pravno lice „MC

Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 40.216,65 KM (dokaz T-255); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 02.09.2005.godine, za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 26.178,39 KM (dokaz T-256); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 05.09.2005. godine, za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 13.287,70KM (dokaz T-257); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 06.09.2005. godine, za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 27.317,20 KM (dokaz T-258); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 07.09.2005. godine, za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 48.112,65 KM (dokaz T-259); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 13.09.2005. godine za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 12.488,19 KM (dokaz T-260); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 14.09.2005. godine, za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 25.504,19 KM (dokaz T-261); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 16.09.2005. godine za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 57.952,49 KM (dokaz T-262); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 19.09.2005. godine, za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 32.695,99 KM (dokaz T-263); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 21.09.2005. godine za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 93.483,99 KM (dokaz T-264); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 22.09.2005. godine, za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 135.627,99 KM (dokaz T-265); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 26.09.2005. godine. za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 29.914,17 KM (dokaz T-266); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 27.09.2005. godine, za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 60.251,17 KM (dokaz T-267); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 29.09.2005. godine, za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 56.259,66 KM (dokaz T-268); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 03.10.2005. godine, za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 37.931,69 KM (dokaz T-269); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 04.10.2005. godine, za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 34.708,69 KM (dokaz T-270); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 11.10.2005. godine, za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 26.633,12KM (dokaz T-271); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 18.10.2005. godine, za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 45.585,82 KM (dokaz T-272); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 21.10.2005. godine, za pravno lice „MC Global" d.o.o. Posušje sa iznosom od 55.291,82 KM (dokaz T-273); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o

promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 04.11.2005. godine, za pravno lice „MC Global“ d.o.o. Posušje sa iznosom od 34.393,99 KM (dokaz T-274); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 08.11.2005. godine, za pravno lice „MC Global“ d.o.o. Posušje sa iznosom od 22.096,19 KM (dokaz T-275); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 02.12.2005. godine, za pravno lice „MC Global“ d.o.o. Posušje sa iznosom od 1.378,41 KM (dokaz T-276); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 15.12.2005. godine, za pravno lice „MC Global“ d.o.o. Posušje sa iznosom od 32.243,52 KM (dokaz T-277); ovjerena kopija rješenja o upisu u sudski registar pravnog lica Robot Commerce d.o.o. Sarajevo, Višeg suda u Sarajevu broj:UF/I 2216/95 od 03.01.1996. godine (dokaz T-278); ovjerena kopija rješenja o upisu u sudski registar promjene naziva preduzeća i dopune lica ovlaštenog za zastupanje pravnog lica Robot Commerce d.o.o. Sarajevo, Višeg suda u Sarajevu broj:UF/I 1318/96 od 16.04.1996. godine (dokaz T-279); ovjerena kopija rješenja o upisu u sudski registar dopune djelatnosti pravnog lica Robot Commerce d.o.o. Sarajevo Kantonalnog suda u Sarajevu broj: UF/I 1834/97 od 02.08.1997. godine (dokaz T-280); ovjerena kopija rješenja o upisu u sudski registar usklađivanja oblika firme, osnivačkog akta pravnog lica Robot Commerce d.o.o. Sarajevo, Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 231/2000 od 30.03.2000. godine (dokaz T-281); ovjerena kopija rješenja o upisu subjekta u sudski registar pravnog lica Robot Commerce d.o.o. Sarajevo, Kantonalnog suda u Sarajevu broj:UF/I 1220/01 od 17.10.2001. godine (dokaz T-282); ovjerena kopija rješenja o upisu subjekta u sudski registar pravnog lica Robot Commerce d.o.o. Sarajevo, Kantonalnog suda u Sarajevu broj:UF/I 1720/01 od 28.11.2001. godine (dokaz T-283); ovjerena kopija rješenja o upisu subjekta u sudski registar pravnog lica Robot Commerce d.o.o. Sarajevo, Kantonalnog suda u Sarajevu broj:UF/I 1706/03 od 29.09.2003. godine (dokaz T-284); ovjerena kopija rješenja o upisu subjekta u sudski registar pravnog lica Robot Commerce d.o.o. Sarajevo, Kantonalnog suda u Sarajevu broj:UF/I 1688/04 od 08.10.2004. godine (dokaz T-285); ovjerena kopija rješenja o upisu subjekta u sudski registar pravnog lica Robot Commerce d.o.o. Sarajevo Kantonalnog suda u Sarajevu broj: UF/I 616/05 od 18.04.2005. godine (dokaz T-286); ovjerena kopija rješenja o upisu subjekta u sudski registar pravnog lica Robot Commerce d.o.o. Sarajevo, Kantonalnog suda u Sarajevu broj:UF/I 1103/01 od 20.06.2005. godine (dokaz T-287); uvjerenje o poreznoj registraciji pravne osobe „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo od 22.02.2011. godine (dokaz T-288); naredba Suda BiH broj: X-KRN-10/956 od 30.11.2010. godine, za privremeno oduzimanje dokumentacije od pravnih lica „LDU“ d.o.o. Posušje, „Radovanj“ d.o.o. Posušje, „Company Bašić“ d.o.o. Posušje, „Leko Co“ d.o.o. Široki Brijeg, „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo, „Vulkan Plam“ d.o.o. Čitluk i „Vitis“ d.o.o. Čitluk (dokaz T-289); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od pravnog lica „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj:17-02/2-20/10 od 14.12.2010. godine (dokaz T-290); bruto bilans pravnog lica „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za 2005. godinu (dokaz T-291); otpremnica-račun broj 006157 pravnog lica „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 11.11.2005. godine (dokaz T-292); narudžbenica sa izjavom bez broja pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od dana 11.11.2005. godine (dokaz T-293); ugovor o odobrenom rabatu između pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje i pravnog lica „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo (dokaz T-294);

narudžbenica i izjava broj 52/05 od dana 01.11.2005. godine pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo (dokaz T-295); otpremnicaracun broj 006143 pravnog lica „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 10.11.2005. godine (dokaz T-296); narudžbenica i izjava broj 61/ 05 od dana 08.11.2005. godine, pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo (dokaz T-297); narudžbenica i izjava bez broja od dana 10.11.2005. godine pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo (dokaz T-298); ugovor o odobrenom rabatu sklopljen između pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje i „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo (dokaz T-299); otpremnicaracun broj:006158 od pravnog lica „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za „Grmmi“ d.o.o. Posušje od 11.11.2005. godine (dokaz T-300); narudžbenica i izjava bez broja od dana 11.11.2005. godine pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo (dokaz T-301); narudžbenica i izjava broj 53/05 od dana 01.11.2005. godine, pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo (dokaz T-302); izvod Upi Banke d.d. Sarajevo broj 221 od dana 28.11.2005. godine, na iznos od 85.482,47 KM, za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo (dokaz T-303); izvod broj 252 UniCredit Zagrebačke banke od dana 09.11.2005. godine, na iznos od 61.329,61 KM, za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo (dokaz T-304); izvod Raiffeisen banke d.d. BiH za komitenta „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo, broj 220 na dan 09.11.2005. godine (dokaz T-305); kartica salda-konta za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo (dokaz T-306); prijava poreza na dobit privrednog društva i porezni bilans za 2005. godinu (dokaz T-307); karton prometa od 14.12.2010. godine, za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za period 01.01.2005. godine, do 31.12.2005. godine, za artikal TV TVG-2197/SL RS 219 T/SL (dokaz T-308); karton prometa od 14.12.2010. godine, za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za period 01.01.2005. godine, do 31.12.2005. godine, za artikal TV CTV-2036 T 20“ RS 2036T (dokaz T-309); karton prometa od 14.12.2010. godine, za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za period 01.01.2005. godine, do 31.12.2005. godine, za artikal aparat 032 „SyncronD“ DIG (dokaz T-310); karton prometa od 14.12.2010. godine, za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2005. godine, do 31.12.2005. godine, za artikal TV CTV – 2039T/S 20 „RS 2039T/S (dokaz T-311); karton prometa od 14.12.2010. godine, za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2005. godine, do 31.12.2005. godine, za artikal ŠTE. na čvr. gor. 45/D ST Heraklea 49950 (dokaz T-312); karton prometa od 14.12.2010. godine, za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2005. godine, do 31.12.2005. godine, za artikal TV CTV – 2039T/S 20 „RS 2039T/S (dokaz T-313); karton prometa od 09.12.2010. godine, za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2005. godine, do 31.12.2005. godine, za artikal Fen 1200W 2 Brzine bir HD12 (dokaz T-314); karton prometa 09.12.2010.godine, za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2005. godine, do 31.12.2005. godine, za artikal Muzička linija Bir 9923 (dokaz T-315); karton prometa 09.12.2010. godine, za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2005. godine do 31.12.2005. godine, za artikal usisivač s Vodenim filterom CL Uvo1 (dokaz T-316); karton prometa 09.12.2010.godine, za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2005. godine, do 31.12.2005. godine, za artikal Rezalica bir 890 (dokaz T-317);

karton prometa 09.12.2010.godine, za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2005. godine, do 31.12.2005. godine, za artikal zračni kompresor 24L roa AC001 (dokaz T-318); karton prometa 09.12.2010. godine, za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2005. godine, do 31.12.2005.godine, za artikal discman D-NE 319/EE Sony 16384V (dokaz T-319); karton prometa 09.12.2010. godine, za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2005. godine, do 31.12.2005. godine, za artikl muzička linija Hif – 3033R Mikro RS 3033R (dokaz T-320); karton prometa 09.12.2010. godine, za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2005. godine, do 31.12.2005. godine, za artikl usisivač ZE 2262 62461 (dokaz T-321); rekapitulacija salda – konti kartica broj BRS.U.1-15745 za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. Sarajevo za period 01.01.2005. do 31.12.2005. godine (dokaz T-322); dopis Općinskog suda u Širokom Brijegu broj:064-0-Regz-11-000113 od 07.02.2011. godine (dokaz T-323); ovjerena kopija rješenja o upisu u sudski registar pravnog lica „Gopex“ d.o.o Grude broj:U/I-457/99 od 23.07.1999. godine (dokaz T-323.1); ovjerena kopija rješenja o upisu promjena podataka o subjektu upisa u sudski registar za pravno lice „Gopex“ d.o.o. Grude od 05.04.2001. godine (dokaz T-323.2); uvjerenje o poreznoj registraciji pravnog lica „Gopex“ d.o.o. Grude od dana 19.11.2002. godine (dokaz T-324); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od pravnog lica „Gopex“ d.o.o. Grude Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj:17-13/1-2-04-1-4-61/10 od 21.06.2010. godine (dokaz T-325); konto kartica –kupci preduzeća „Gopex“ d.o.o. Grude na iznos od 27.524,00 KM (dokaz T-326); račun-otpremnica broj 184/05 od 30.09.2005. godine pravnog lica „Gopex“ d.o.o. Grude na iznos od 12.339,00KM za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-327); narudžbenica i izjava broj 36/05 od 30.09.2005. godine preduzeća „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz 327.1); račun-otpremnica broj 240/05 od 06.12.2005. godine, pravnog lica „Gopex“ d.o.o. Grude na iznos od 15.185,00 KM za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-328); narudžbenica i izjava broj 56/05 od 06.12.2005. godine, preduzeća „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Gopex“ d.o.o. Grude (dokaz T-328.1); transakcija platnog prometa UniCredit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo za pravno lice „Gopex“ d.o.o. Grude za period od 30.09.2005. godine (dokaz T-329); izvod Uni Credit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo broj 166 za preduzeće „Gopex“ d.o.o. Grude na dan 06.12.2005. godine, za iznos od 397,00 KM (dokaz T-329.1); transakcije-platni promet Uni Credit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo za pravno lice „Gopex“ d.o.o. Grude za period od 06.12.2005. godine, do 06.12.2005. godine (dokaz T-330); izvod Uni Credit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo broj 204 za preduzeće „Gopex“ d.o.o. Grude na dan 06.12.2005. godine, za iznos od 16.612,72 KM (dokaz T-330.1); račun-otpremnica broj 159/05 od 29.08.2005. godine, pravnog lica „Gopex“ d.o.o. Grude na iznos od 12.793,00 KM za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-331); narudžbenica i izjava broj 29/05 od 29.08.2005. godine, preduzeća „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Gopex“ d.o.o. Grude (dokaz T-331.1); račun-otpremnica broj 199/05 od 19.10.2005. godine pravnog lica „Gopex“ d.o.o. Grude na iznos od 12.725,00 KM za pravno lice „Grmmi“d.o.o. Posušje (dokaz T-332); narudžbenica i izjava broj 38/05 od 18.10.2005. godine, preduzeća „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Gopex“ d.o.o. Grude (dokaz T-332.1); račun-otpremnica broj:217/05 od 07.11.2005. godine, pravnog lica „Gopex“ d.o.o. Grude na iznos od 13.744,00 KM za pravno lice „Grmmi“d.o.o. Posušje (dokaz T-333); narudžbenica i izjava broj 43/05 od 07.11.2005.

godine preduzeća „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Gopex“ d.o.o. Grude (dokaz T-333.1); račun-otpremnicu broj 237/05 od 28.11.2005. godine, pravnog lica „Gopex“ d.o.o. Grude na iznos od 16.201,24 KM za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-334); narudžbenica i izjava broj 48/05 od 29.08.2005. godine, preduzeća „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Gopex“ d.o.o. Grude (dokaz T-334.1); račun-otpremnicu broj 242/05 od 28.11.2005. godine pravnog lica „Gopex“ d.o.o. Grude na iznos od 12.793,00 KM za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-335); narudžbenica i izjava broj 58/05 od 28.11.2005. godine preduzeća „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Gopex“ d.o.o. Grude (dokaz T-335.1); izvod UniCredit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo broj 144 za preduzeće „Gopex“ d.o.o. Grude na dan 29.08.2005. godine, za iznos od 13.324,00 KM (dokaz T-336); izvod UniCredit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo broj 177 za preduzeće „Gopex“ d.o.o. Grude na dan 19.10.2005. godine, za iznos od 27.675,90 KM (dokaz T-337); izvod UniCredit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo broj 188 za preduzeće „Gopex“ d.o.o. Grude na dan 07.11.2005. godine, za iznos od 13.948,06 KM (dokaz T-338); izvod UniCredit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo broj 199 za preduzeće „Gopex“ d.o.o. Grude na dan 28.11.2005. godine, za iznos od 32.634,56 KM (dokaz T-339); izvod UniCredit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo broj 207 za preduzeće „Gopex“ d.o.o. Grude na dan 09.12.2005. godine, za iznos od 21.93 KM (dokaz T-340); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istrage i zaštitu BiH od pravnog lica „Šakota“ d.o.o. Čitluk broj: 17-13/1-2-04-1-4-53/10 od 18.06.2010. godine (dokaz T-341); račun broj 05 19-91 od 08.08.2005. godine pravnog lica „Šakota“ d.o.o. Čitluk na iznos od 9.482,63 KM (dokaz T-342); narudžbenica i izjava broj 12/05 od 08.08.2005. godine, pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-342.1); transakcija platnog prometa za pravno lice „Šakota“ d.o.o. Čitluk od 10.08.2005. godine do 10.08.2005. godine, UniCredit Zagrebačke banke (dokaz T-343); izvod UniCredit Bank d.d. Sarajevo broj 99 za pravno lice „Šakota“, d.o.o. Čitluk od 10.08.2005. godine, na iznos od 32.474,76 KM (dokaz T-343.1); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istrage i zaštitu BiH od pravnog lica „Kettele-Iva“ d.o.o broj: 17-13/1-2-04-1-4-56/10 od 21.06.2010. godine (dokaz T-344); bilans stanja na dan 31.12.2005. godine, za pravno lice „Kettela-Iva“ d.o.o. Posušje (dokaz T-345); analitička kartica za pravno lice „Kettela-Iva“ d.o.o. Posušje na dan 31.12.2005. godine na iznos od 8.560,00 KM (dokaz T-346); analitička kartica računa UniCredit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo pravnog lica „Kettele-Iva“ d.o.o. Posušje za period 28.09.2005.godine do 28.09.2005. godine (dokaz T-347); izvod HVB Central Profit Banke d.d. Sarajevo broj 80 za pravno lice „Kettele-Iva“ d.o.o. Posušje na dan 28.09.2005. godine (dokaz T-347.1); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istrage i zaštitu BiH od pravnog lica „Auto-kuća Bošnjak“ d.o.o Široki Brijeg broj:17-13/1-2-04-1-4-57/10 od 21.06.2010. godine (dokaz T-348); saldo konta-analitika po kupcima za period od 01.01.2005. godine do 17.06.2010. godine, za pravno lice „Auto-kuća Bošnjak“ d.o.o. Široki Brijeg (dokaz T-349); pregled bilance glavne knjige za period od 01.01.2005. godine do 31.12.2005. godine, za pravno lice „Auto-kuća Bošnjak“ d.o.o. Široki Brijeg na dan 18.06.2010. godine (dokaz T-350); račun-otpremnicu broj 622/05 pravnog lica „Auto-kuća Bošnjak“ d.o.o. Široki Brijeg za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 12.710,00 KM (dokaz T-351); narudžbenica i izjava broj 2/05 pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje od dana 13.10.2005. godine za pravno lice „Auto-kuća Bošnjak“ d.o.o. Široki Brijeg (dokaz T-352); izvod UniCredit Zagrebačke banke d.d.

Sarajevo broj 191 za pravno lice „Auto-kuća Bošnjak“ d.o.o. Široki Brijeg od dana 14.10.2005. godine, na iznos od 18.253,13 KM (dokaz T-353); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od pravnog lica „Master“ d.o.o. Mostar, Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj:17-13/1-2-04-1-4-55/10 od 18.06.2010. godine (dokaz T-354); analitička kartica kupaca u inozemstvu za pravno lice „Master“ d.o.o. Mostar na dan 18.06.2010. godine, na iznos od 41.150,51 KM (dokaz T-355); otpremnica-račun broj 0093/05 od 14.10.2005. godine pravnog lica „Master“ d.o.o. Mostar za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 14.755,86 KM (dokaz T-356); otpremnica-račun broj 0134/05 od 06.12.2005. godine pravnog lica „Master“ d.o.o. Mostar za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 26.394,65 KM (dokaz T-357); narudžbenica i izjava broj 10/05 od 14.10.2005. godine pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-358); narudžbenica i izjava broj 302/05 bez datuma pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-359); transakcija platnog prometa Uni Credit Zagrebačke banke za pravno lice „Master“ d.o.o. Mostar od 12.10.2005. godine do 12.10.2005. godine (dokaz T-360); izvod Uni Credit Zagrebačke banke broj 98 za pravno lice „Master“ d.o.o. Mostar od 12.10.2005. godine na iznos od 17.107,79 KM (dokaz T-361); transakcija platnog prometa Uni Credit Zagrebačke banke za pravno lice „Master“ d.o.o. Mostar od 30.11.2005. godine do 30.11.2005. godine (dokaz T-362); izvod Uni Credit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo broj 116 za pravno lice „Master“ d.o.o. Mostar od 30.11.2005. godine na iznos od 19.759,98 KM (dokaz T-363); transakcija platnog prometa Uni Credit Zagrebačke banke za pravno lice „Master“ d.o.o. Mostar od 01.12.2005. godine do 01.12.2005. godine (dokaz T-364); izvod Uni Credit Zagrebačke Banke d.d. Sarajevo broj 117 za pravno lice „Master“ d.o.o. Mostar od 02.12.2005. godine na iznos od 31.676,43 KM (dokaz T-364.1); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od pravnog lica „Lider“ d.o.o. Posušje, Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj:17-13/1-2-04-1-4-62/10 od 22.06.2010. godine (dokaz T-365); analitička kartica kupca u zemlji za pravno lice „Lider“ d.o.o. Posušje na dana 21.06.2010. godine na iznos od 43.696,00 KM (dokaz T-366); otpremnica-račun broj 0182 od 30.10.2005. godine pravnog lica „Lider“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 19.198,00 KM (dokaz T-367); narudžbenica broj 63 preduzeća „Grmmi“ d.o.o. Posušje od dana 30.10.2005. godine (dokaz T-368); otpremnica-račun broj 0211-05 od 04.11.2005. godine pravnog lica „Lider“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje na iznos od 24.498,00 KM (dokaz T-369); narudžbenica broj 69 preduzeća „Grmmi“ d.o.o. Posušje od dana 04.11.2005. godine (dokaz T-369.1); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istrage i zaštitu BiH od pravnog lica „Fortis“ d.o.o. Posušje broj:17-13/1-2-04-1-4-60/10 od 22.06.2010. godine (dokaz T-370); analitička kartica kupca u zemlji za preduzeća „Fortis“ d.o.o. Posušje od dana 31.12.2005. godine na iznos od 26.810,00 KM (dokaz T-371); otpremnica-račun broj 0002-05 od 26.10.2005. godine preduzeća „Fortis“ d.o.o. Posušje na iznos od 26.810,00 KM (dokaz T-372); narudžbenica i izjava broj 98/05 od 26.10.2005. godine pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-372.1); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Sarajevo broj 6 o promjenama i stanju po transakcijskom računu u BAM na dan 26.10.2005. godine za preduzeće „Fortis“ d.o.o. Posušje na iznos od 1.114,11 KM (dokaz T-373); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od pravnog lica „Nevistić Commerce“ d.o.o. Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj: 17-13/1-2-04-1-4-52/10 od 18.06.2010. godine (dokaz T-374); bilans stanja za pravno lice „Nevistić Commerce“ od 01.01. do 31.12.2005. godine (dokaz T-375); bilans

uspjeha za pravno lice "Nevistić Commerce" za period od 01.01. do 31.12.2005. godine (dokaz T-376); kartica komitenta za pravno lice „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad za period od 01.01.2005. godine do 18.06.2010. godine (dokaz T-377); račun broj 1.672/05 od dana 24.11.2005. godine pravnog lica „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad na iznos od 10.636,52 KM (dokaz T-378); otpremnica broj 5.497/05 od dana 24.11.2005. godine pravnog lica „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-378.1); otpremnica broj 5.498/05 od dana 24.11.2005. godine pravnog lica „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-378.2); otpremnica broj 5.499/05 od dana 24.11.2005. godine pravnog lica „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-378.3); narudžbenica i izjava pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje broj 12/05 od 24.11.2005. godine za pravno lice „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad (dokaz T-378.4); račun br.1.675 od dana 24.11.2005.godine pravnog lica „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad na iznos od 27.990,00 KM za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-379); otpremnica broj 5.515/05 od dana 24.11.2005.godine pravnog lica „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-379.1) otpremnica broj 5.518/05 od dana 24.11.2005. godine pravnog lica „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-379.2); otpremnica broj 5.522/05 od dana 24.11.2005. godine pravnog lica „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-379.3); otpremnica broj 5.512/05 od dana 24.11.2005. godine pravnog lica „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-379.4); otpremnica broj 5.519/05 od dana 24.11.2005. godine pravnog lica „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-379.5); narudžbenica i izjava broj 17/05 od 24.11.2005. godine pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad (dokaz T-379.6); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar broj 158 od 20.10.2005. godine za pravno lice „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad na iznos od 15.463,95 KM (dokaz T-380); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar broj 175 za pravno lice „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad na iznos od 44.956,69 KM (dokaz T-381); transakcija platnog prometa UniCredit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo za pravno lice „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad za period od 20.10.2005. godine do 20.10.2005. godine (dokaz T-381.1); izvod UniCredit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo broj 153 za pravno lice „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad na dan 20.10.2005. godine (dokaz T-381.2); transakcija platnog prometa UniCredit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo za pravno lice „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad za period od 24.11.2005. godine do 24.11.2005. godine (dokaz T-382); izvod UniCredit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo broj 174 za pravno lice „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad na dan 24.11.2005. godine (dokaz T-382.1); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od pravnog lica "TP Drinovci" Grude d.o.o. Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj: 17-13/1-2-04-1-4-59/10 od 21.06.2010. godine (dokaz T-383); finansijska kartica kupca „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „ TP Drinovci“ d.o.o. Grude za 2005. godinu (dokaz T-384); račun-otpremnica broj 3001135 od dana 29.08.2005. godine pravnog lica „TP Drinovci“ d.o.o. Grude na iznos od 13.108,85 KM za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-385); narudžbenica i izjava broj 860/05 od 18.08.2005. godine pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „T.P. Drinovci“ d.o.o. Grude

(dokaz T-385.1); račun-otpremnica broj 3001164 od dana 01.09.2005. godine pravnog lica „TP Drinovci“ d.o.o. Grude na iznos od 10.605,71 KM (dokaz T-386); narudžbenica i izjava broj 1185/05 od 30.08.2005. godine pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „T.P. Drinovci“ d.o.o. Grude (dokaz T-386.1); račun-otpremnica broj 3001535 od dana 27.10.2005. godine pravnog lica „TP Drinovci“ d.o.o. Grude na iznos od 12.923,03 KM (dokaz T-387); narudžbenica i izjava broj 168/05 od 26.10.2005. godine pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Gopex“ d.o.o. Grude (dokaz T-387.1); ugovor između pravnih lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje i „TP Drinovci“ d.o.o. Grude broj:142/2005 od 04.01.2005. godine (dokaz T-388); transakcija platnog prometa UniCredit Zagrebačke banke d.d.Sarajevo pravnog lica „TP Drinovci“ d.o.o. Grude za period od 18.08.2005. godine (dokaz T-389); izvadak broj 161 UniCredit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo za pravno lice „TP Drinovci“ d.o.o. Grude na iznos od 80.791,88KM od 18.08.2005. godine (dokaz T-389.1); transakcija platnog prometa UniCredit Zagrebačke banke d.d.Sarajevo pravnog lica „TP Drinovci“ d.o.o. Grude za period od 31.08.2005. godine do 31.08.2005. godine (dokaz T-390); izvadak broj 172 za pravno lice „TP Drinovci“ d.o.o. Grude na iznos od 185.570,49 KM od 31.08.2005. godine (dokaz T-390.1); transakcija platnog prometa pravnog lica „TP Drinovci“ d.o.o. Grude za period od 27.10.2005.g odine do 27.10.2005. godine (dokaz T-391); izvadak broj 214 za pravno lice „TP Drinovci“ d.o.o. Grude na iznos od 43.958,21KM na dan 27.10.2005. godine (dokaz T-391.1); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od pravnog lica „Vulkanplam“ d.o.o. Čitluk, Državne agencije za istrage i zaštitu broj:17-13/1-2-04-1-4-119/10 od 15.12.2010. godine (dokaz T-392); bruto bilanca pravnog lica „Vulkan Plam“ d.o.o. Čitluk od 01.01.2005. godine do 31.12.2005. godine, sa prometom u ukupnom iznosu od 6.074.777,92 KM (dokaz T-393); bruto bilanca kupaca za 2005.godinu pravnog lica „Vulkan Plam“ d.o.o. Čitluk sa dugovnim prometom od 723.586,46 KM i potražnim od 573.970,00 KM (dokaz T-394); bruto bilanca dobavljača za 2005. godinu pravnog lica „Vulkan Plam“ d.o.o. Čitluk sa dugovnim prometom od 346.031,98 KM i potražnim od 426.830,96 KM (dokaz T-395); kartica kupca „Grmmi“ d.o.o. Posušje pravnog lica „Vulkan Plam“ d.o.o. Čitluk za 2005. godinu sa dugovnim i potražnim prometom od 44.445,00 KM (dokaz T-396); račun broj 0067-11-05 od 11.11.2005. godine pravnog lica „Vulkan Plam“ d.o.o. Čitluk na iznos od 14.125,00 KM za kupca „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-397); narudžbenica i izjava broj 67-11 od 10.11.2005. godine pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-398); račun broj 0076-12-05 od 05.12.2005. godine na iznos od 15.270,00 KM za kupca „Grmmi“ d.o.o. Posušje pravnog lica „Vulkan Plam“ d.o.o. Čitluk (dokaz T-399); narudžbenica i izjava broj 76-12 od 05.12.2005. godine pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-400); račun br.0082-12-05 od 12.12.2005.godine pravnog lica „Vulkan Plam“ d.o.o. Čitluk na iznos od 15.050,00KM za kupca „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-401); narudžbenica broj 082-12 od 12.12.2005. godine pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-402); izvod UniCredit Zagrebačke banke broj 92 za komitenta „Vulkan Plam“ d.o.o. Čitluk od 12.12.2005. godine (dokaz T-403); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. BiH broj 67 od 10.11.2010. godine za komitenta „Vulkan Plam“ d.o.o. Čitluk (dokaz T-404); izvod Hypo Alpe Adria Bank d.d. BiH broj 74 od 05.12.2010. godine za komitenta „Vulkan Plam“ d.o.o. Čitluk (dokaz T-405); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od pravnog lica „Radovanj“d.o.o. Posušje Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj:17-13/1-2-04-1-4-118/10 od 15.12.2010. godine (dokaz T-406); analitička kartica kupca „Grmmi“ d.o.o. Posušje za 2005. godinu sa

dugovnim i potražnim prometom od 29.450,00 KM (dokaz T-407); otpremnica-račun broj 0106-05 od 30.11.2005. godine pravnog lica „Radovanj“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-408); narudžbenica sa izjavom broj 134 od 30.11.2005. godine, pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje za pravno lice „Radovanj“ d.o.o. Posušje (dokaz T-408.1); izvod broj 84 UniCredit Zagrebačke banke d.d. Sarajevo od 05.12.2005. godine za komitenta „Radovanj“ d.o.o. Posušje (dokaz T-409); potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od pravnog lica „Leko Co“ d.o.o. Široki Brijeg, Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj:17-13/1-2-04-1-4-115/10 od 15.12.2010. godine (dokaz T-410); analitička kartica „Leko Co“ d.o.o. Široki Brijeg na dan 31.12.2005. godine (dokaz T-411); analitička kartica kupca „Grmmi“ d.o.o. Posušje za 2005. godinu sa dugovnim i potražnim prometom od 34.985,00 KM (dokaz T-412); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj:17-13/1-2-04-1-12-215/10 od 22.06.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja dokumentacije u pravnom licu „Šakota“ d.o.o. Čitluk (dokaz T-413); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj: 17-13/1-2-04-1-12-216/10 od 22.06.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja dokumentacije u pravnom licu „Gopex“ d.o.o. Grude (dokaz T-414); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj: 17-13/1-2-04-1-12-217/10 od 22.06.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja dokumentacije u pravnom licu „Master“ d.o.o. Mostar (dokaz T-415); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj: 17-13/1-2-04-1-12-219/10 od 22.06.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja dokumentacije u pravnom licu „MC Global“ d.o.o. Posušje (dokaz T-416); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj: 17-13/1-2-04-1-12-220/10 od 22.06.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja dokumentacije u pravnom licu „Nevistić Commerce“ d.o.o. Tomislavgrad (dokaz T-417); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj: 17-13/1-2-04-1-12-221/10 od 22.06.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja dokumentacije u pravnom licu „Kovač“ d.o.o. Posušje (dokaz T-418); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj: 17-13/1-2-04-1-12-222/10 od 22.06.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja dokumentacije u pravnom licu „Fortis“ d.o.o. Posušje (dokaz T-419); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj: 17-13/1-2-04-1-12-223/10 od 22.06.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja dokumentacije u pravnom licu „Kettel-Iva“ d.o.o. Posušje (dokaz T-420); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj: 17-13/1-2-04-1-12-224/10 od 22.06.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja dokumentacije u pravnom licu „Lider“ d.o.o. Posušje (dokaz T-421); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj: 17-13/1-2-04-1-12-225/10 od 22.06.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja dokumentacije u pravnom licu „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-422); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj:17-13/1-2-04-1-12-213/10 od 22.06.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja dokumentacije u pravnom licu „TP Drinovci“ d.o.o. Grude (dokaz T-423); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj: 17-13/1-2-04-1-12-214/10 od 22.06.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja dokumentacije u pravnom licu „Auto-kuća Bošnjak“ d.o.o. Široki Brijeg (dokaz T-424); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj: 17-13/1-2-04-1-12-534/10 od 20.12.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja dokumentacije u pravnom licu

„LekoCo“ d.o.o. Široki Brijeg (dokaz T-425); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj:17-13/1-2-04-1-12-535/10 od 20.12.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog duzimanja dokumentacije u pravnom licu „Radovanj“ d.o.o. Posušje (dokaz T-426); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj:17-13/1-2-04-1-12-536/10 od 20.12.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja dokumentacije u pravnom licu „Vulkan Plam“ d.o.o. Posušje (dokaz T-427); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj:17-13/1-2-04-1-12-537/10 od 20.12.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja dokumentacije u pravnom licu „Vitis“ d.o.o. Čitluk (dokaz T-428); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj: 17-13/1-2-04-1-12-539/10 od 20.12.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja dokumentacije u pravnom licu „LDU“ d.o.o. Posušje (dokaz T-429); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj: 17-13/1-2-04-1-12-538/10 od 20.12.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja dokumentacije u pravnom licu „Company Bašić“ d.o.o. Posušje (dokaz T-430); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj:17-13/1-2-04-1-12-458/10 od 19.11.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja poslovno-finasijske dokumnetacije u Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar za komitenta „Grmmi“ d.o.o. Posušje (dokaz T-431); službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj:17-13/1-2-04-1-12-218/10 od 22.06.2010. godine, sačinjena na okolnosti privremenog oduzimanja poslovno-finasijske dokumnetacije u Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar za komitenta „Gumi Merkur“ d.o.o. Čitluk (dokaz T-432); dopis Ministarstva unutrašnjih poslova Zapadnohercegovačkog kantona, Ljubuški broj:02-3/1-1233/10-3 od 14.06.2010. godine (okaz T-433); izvod iz kaznene evidencije Ministarstva unutrašnjih poslova Zapadnohercegovačkog kantona, Ljubuški za lice Josip Grmača, broj:02-2-7/2-691-1069/10 od 11.06.2010. godine (dokaz T-433.1); dopis Ministarstva unutrašnjih poslova Zapadnohercegovačkog kantona, Ljubuški broj:02-3/1-1805/10-3 od 24.08.2010. godine (dokaz T-434); izvod iz kaznene evidencije Ministarstva unutrašnjih poslova Zapadnohercegovačkog kantona, Ljubuški za lice Željko Kovač, broj:02-2-7/2-926-1469/10 od 20.08.2010. godine (dokaz T-434.1); izvod iz kaznene evidencije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Uprava policije, za lice Saima Hodžić broj:02/1-1-2-04-8-2/453 od 31.01.2011. godine (dokaz T-435); izvod iz kaznene evidencije Ministarstva unutrašnjih poslova Hercegovačko-neretvanskog kantona, Uprava policije, Sektor kriminalističke policije, za lice Gordana Pezer broj:02-02/3-1-04-30-63/11/EČ od 06.04.2011. godine (dokaz T-436); izvod iz kaznene evidencije Ministarstva unutrašnjih poslova Ljubuški, Uprava policije, Sektor kriminalističke policije, za lice Mladen Kovač broj 02-2-3/5-2125/11-3 od 07.11.2011. godine, (dokaz T-437).

Odbrana

12. Odbrana prvooptuženog Željka Kovača, izvela je dokaze, a koji se u skladu sa odlukom Vijeća smatraju provedenim, saslušanjem vještaka finansijske struke Vahide Humo, te čitanjem pismenog nalaza i mišljenja navedenog vještaka od 15.04.2012. godine (dokaz odbrane O-2.1). U spis su od strane odbrane uloženi dodatni materijalni dokazi i to : Račun „BF- Komerc“ Velika Kladaša broj: 0671/05 od 20.09.2005 godine (dokaz D.O.2.1); Narudžbenica i izjava „BF- Komerc“ d.o.o. broj 1839/05 od 20.09.2005. godine

(D.O.2.1.2); Izvod Unicredit banke broj 210 od 20.10.2005. godine, u predmetu žiralnog prenosa (D.O.2.1.3); Račun „BF Komerc“ Velika Kladuša broj:7/05 od 05.01.2005. godine (D.O.2.1.4); Narudžbenica i izjava od 07.01.2005. godine, pravnih lica „BF Komerc“ i „Kovač“ d.o.o. Posušje (D.O.2.1.5); Izvod Unicredit banke broj 41 od 03.03.2005. godine, za „Kovač“ d.o.o. Posušje (D.O.2.1.6); Račun „BF Commerc“ broj: 0483/05 od 07.07.2005. godine (D.O.2.1.7); Narudžbenica izjava broj 1475/05 od 07.07.2005. godine, izdata od „BF Komerc“ Velika Kladuša (D.O.2.1.8); Izvod iz Unicredit banke broj 161 od 12.08.2005. godine, za „Kovač“ d.o.o. Posušje (D.O.2.1.9).

13. U skladu sa prijedlogom odbrane prvooptuženog, pred Apelacionim vijećem izveden je dokaz saslušanjem optuženog Željka Kovača u svojstvu svjedoka.

14. Odbrana drugooptuženog Mladena Kovač, izvela je dokaze, a koji se u skladu sa odlukom Vijeća smatraju provedenim, saslušanjem vještaka finansijske struke Vahide Humo, te čitanjem pismenog nalaza i mišljenja navedenog vještaka od 15.04.2012. godine (dokaz odbrane O-3.1). U spis su od strane odbrane uloženi dodatni materijalni dokazi i to: Izlaz robe sa skladišta MC Global, za period 01.01.-31.12.2005. godine, od šifre 00000000000000 do 99999999999999 (označeni od 1.1.-1.11.) - (D.O.3.1); Izlaz robe sa skladišta MC Global, za period 01.01.-31.12.2005. godine, od šifre 0919 do 99999999999999 (označeni od 2.1.-2.15.)- (D.O.3.2); Izlaz robe sa skladišta MC Global, za period 01.01.-31.12.2005. godine, od šifre 2000115 do 99999999999999 (označeni od 3.1.-3.32)-(D.O.3.3); Kartica kupca „Grmi“ sa šifrom 00071 za period 01.01.-31.01.2005. godine (D.O.3.4); Glavna knjiga kartica za period 01.01.-31.12.2005. godine (D.O.3.5); Promet konta glavne knjige za period 01.01.-31.01.2005. godine (D.O.3.6); Glavina“ d.o.o. račun broj 21 od 05.10.2005. godine (D.O.3.7); Ulaz robe u skladište MC Global po računu od 05.10.2005. godine (D.O.3.8); Račun „Glavina“ d.o.o. broj 11 od 22.07.2005. godine, izdat prema kupcu „MC Global“ d.o.o. Posušje (D.O.3.9); Ulaz robe u skladište po računu od 22.07.2005. godine (D.O.3.10); Račun „Glavina“ d.o.o. broj 17 od 27.09.2005. godine, izdat prema kupcu „MC Global“ d.o.o. Posušje (D.O.3.11); Ulaz robe u skladište po računu od 27.09.2005. godine (D.O.3.12); Račun „Elegant“ d.o.o. 086-05 od 20.09.2005. godine, izdat prema kupcu „MC Global“ d.o.o. Posušje (D.O.3.13); Ulaz robe u skladište po računu od 20.09.2005. godine (D.O.3.14.); Elegant“ d.o.o., račun broj 084/05 od 14.09.2005. godine, izdat prema kupcu „MC Global“ d.o.o. Posušje (D.O.3.15); Ulaz robe u skladište MC Global po računu od 14.09.2005. godine (D.O.3.16); Kesten“ d.o.o. račun broj 394-2005/148 od 12.09.2005 godine, izdat prema kupcu „MC Global“ d.o.o. Posušje (D.O.3.17); Ulaz robe u skladište MC Global po računu od 12.09.2005. godine (D.O.3.18); Kesten“ do.o. račun broj 396/2005-148 od 13.09.2005 godine, izdat prema kupcu „MC Global“ d.o.o. Posušje (D.O.3.19); Ulaz robe u skladište MC Global po računu od 13.09.2005. godine (D.O.3.20); „Kesten“ d.o.o. račun broj 410/2005 -148 od 19.09.2005. godine, izdat prema kupcu „MC Global“ d.o.o. Posušje (D.O.3.21); Ulaz robe u skladište MC Global po računu od 19.09.2005. godine (D.O.3.22); „SC mobila Elbac Sa Rumunija“, račun broj 42 od 01.09.2005. godine, izdat prema kupcu „MC Global“ d.o.o. Posušje (D.O.3.23); Carinska deklaracija o uvozu robe od 01.09.2005. godine (D.O.3.24); Uvjerenje o kakvoći „Herkon“ d.o.o. Mostar od 05.09.2005. godine (D.O.3.25); Račun izdat od strane „Drenski“ Beljevina broj 2005/02 od 14.07.2005. godine, prema „MC Global“ d.o.o. Posušje (D.O.3.26); Ulaz robe u skladište MC Global po računu od

14.07.2005. godine (D.O.3.27); Međunarodni tovarni list CMR 1754072 (D.O.3.28.); Uvjerenje o kakvoći „Herkon“ d.o.o. Mostar od 15.07.2005. godine (D.O.3.29); „SC Mobilexstra Sa“ račun broj 94203 od 14.06.2005. godine (D.O.3.30); Ulaz robe u skladište MC Global po računu od 14.06.2005. godine (D.O.3.31); Međunarodni tovarni list CMR M 0127791 (D.O.3.32); Kartica kupca „Dil Invest“ d.o.o. (D.O.3.33); Račun broj 57, izdat od „MC-Global“ d.o.o. prema „DIL Invest“ d.o.o. od 18.05.2005. godine (D.O.3.34); Narudžbenica-izjava broj 64/05 od 18.08.2005. godine, izdata od strane „DIL Invest“ d.o.o. (D.O.3.35); Izvod Hypo Alpe Adria Bank o promjenama i stanju po transakcijskom računu MC Global d.o.o. Posušje na dan 06.05.2005 .godine, od 06.05.2005. godine (D.O.3.36); Uvjerenje Porezne uprave F BiH o poreznoj registraciji DIL Invest d.o.o. od 08.01.2003. godine (D.O.3.37); Rješenje o upisu u registar Županijskog suda Široki Brijeg subjekta DIL INVEST d.o.o. za proizvodnju i trgovinu Široki Brijeg broj: U/I-01001/00 od 08.03.2001. godine (D.O.3.38); Kartica kupca „Naš dom“ d.o.o. u periodu od 01.01.2005-31.12.2005. godine (D.O.3.39); Račun broj 00389 od 20.12.2005. godine, izdat od „MC Global“ d.o.o. prema „Naš dom“ d.o.o. (D.O.3.40); Narudžbenica-izjava broj 245/05 od 20.12.2005. godine, izdata od strane „Naš dom“ d.o.o. (D.O.3.41); Izvod Uni Credit Zagrebačka bank broj 134 od 07.11.2005. godine za „MC Global“d.o.o. Posušje (D.O.3.42); Uvjerenje Porezne uprave FBiH o poreznoj registraciji „Naš dom“ d.o.o. za trgovinu export-import Posušje od 19.11.2002. godine (D.O.3.43); Rješenje o upisu u registar Županijskog suda Široki Brijeg subjekta „Naš dom“ d.o.o. za trgovinu export-import Posušje, broj: U/I-00416/02 od 08.08.2002. godine (D.O.3.44); Kartica kupca „Glavina“ d.o.o. za period od 01.01.2005. godine, do 31.12.2005. godine (D.O.3.45); Račun broj 00078 od 04.06.2005. godine, izdat od strane „MC Global“ d.o.o. prema „Glavina“ d.o.o. Široki Brijeg (D.O.3.46); Narudžbenica-izjava broj 44/05 od 04.06.2005. godine, izdata od „Glavina“ d.o.o. Široki Brijeg (D.O.3.47); Izvod Hypo Alpe Adria Bank od 23.06.2005. godine za „MC Global“ d.o.o. Posušje (D.O.3.48); Uvjerenje Porezne uprave FBiH o poreznoj registraciji „Glavina“ d.o.o. za trgovinu i usluge Široki Brijeg od 06.11.2002. godine (D.O.3.49); Rješenje o upisu u registar Županijskog su.da Široki Brijeg subjekta „Glavina“ d.o.o. za trgovinu i usluge Široki Brijeg od 13.09.2000. godine (D.O.3.50); Rješenje Općinskog suda u Širokom Brijegu broj 64 0 L 009917 09 od 28.02.2011. godine (D.O.3.51), Rješenje Općinskog suda u Širokom Brijegu broj 064-0-Reg-12-000027 od 19.01.2012. godine (D.O.3.52), Račun Agencije Tomić d.o.o. broj 11641 od 10.02.2007. godine (D.O.3.53), Račun Agencije Tomić d.o.o. broj 10810 od 03.01.2007. godine (D.O.3.54).

15. U skladu sa prijedlogom odbrane drugooptuženog pred vijećem Apelacionog odjeljenja izveden je dokaz saslušanjem optuženog Mladena Kovača u svojstvu svjedoka.

16. Prihvaćeni su i dokazi odbrane trećeoptužene Saime Hodžić, izvedeni u prvostepenom postupku svjedočenjem vještaka finansijske struke, Abida Hodžića, te čitanjem pismenog nalaza i mišljenja navedenog vještaka od 30.03.2012. godine (dokaz odbrane O-4.1). U spis su od strane odbrane uloženi dodatni materijalni dokazi i to: kartoni prometa (58 komada), uz račun 006157 od 11.11.2005. godine (D.O.4.1); kartoni prometa (36 komada), uz račun 006143 od 10.11.2005. godine (D.O.4.2), kartoni prometa (60 komada), uz račun 006158 od 11.11.2005. godine (D.O.4.3).

17. Odbrana četvrtooptužene Gordane Pezer, u toku prvostepenog postupka izvela

je dokaze saslušanjem svjedoka Maria Mikulića, vještaka finansijske struke Kreše Vukoja, te čitanjem pismenog nalaza i mišljenja navedenog vještaka od 08.05.2012. godine (dokaz odbrane O-5.1). U spis je odbrana uložila materijalne dokaze i to: Zapisnik o inspekcijskom nadzoru od 11.12.2006 godine, Porezne uprave FBiH, Kantonalni poreski ured Ljubuški (D.O.5.2) i Godišnje izvješće o investicijama za 2005. godinu, Federalnog zavoda za statistiku za tvrtku „Gopax“ d.o.o. sa priložima (D.O.5.3).

1. Završne riječi tužilaštva

18. Tužilaštvo je u završnim riječima ostalo kod svog stava da stvarnog prometa između navedenih pravnih lica i preduzeća „Grmmi“ d.o.o. nije bilo, naglašavajući da se radilo o fiktivnom ispostavljanju narudžbenica, faktura, te da nije bilo stvarnog prometa između prodavaca i kupca. Tužilaštvo je naglasilo da to potvrđuju provedeni dokazi, te da se radi o 437 materijalnih dokaza, računa otpremnica i narudžbenica koji ne dokazuju stvarnu isporuku robe. Nadalje je istaknuto da je jedina zaposlena osoba u firmi „Grmmi“ d.o.o. bio Josip Grmača, te da firma nije nikad zaživjela na adresi na kojoj je postojala, te da je obilaskom terena bilo očigledno da nema natpisa, kancelarije, kao ni skladišta niti transportnih sredstava. Tužilaštvo se osvrnulo i na nalaz i mišljenje vještaka Durića ukazujući da prema istom sva materijalno finansijska dokumentacija ne sadrži uslove kako je to zakonom propisano te na kraju predložilo da Sud optužene u cjelosti oglasi krivim i izrekne kaznu u skladu sa zakonom.

2. Završne riječi odbrana

19. U završnim riječima branilac prvooptuženog i drugooptuženog je istakao da u cjelosti ostaje kod navoda iz žalbe, te da se to smatra i sastavnim dijelom završnih riječi. Branilac je stavio naglasak na to da tužilaštvo nije izvelo niti jedan dokaz da li je ili nije bilo prometa, nego se zadovoljilo samom pretpostavkom, pri čemu je svo dokazivanje bilo utemeljeno na tvrdnji da „Grmmi“ d.o.o. nije bila uredna firma, a ne da nije bilo prometa između ovog pravnog lica kao kupca i firmi optuženih kao prodavaca robe. Također, branilac je ukazao na razliku vjerodostojnosti, potpunosti i ispravnosti dokumenta, te da isti može biti vjerodostojan, ali neispravan, i da se u tom slučaju radi o prekršaju, naglašavajući da je sve što se nalazilo na dokumentima omogućavalo njihovu identifikaciju, ali bez ID broja. Ništa u pogledu prvooptuženog i drugooptuženog, kako navodi branilac, nije dokazano, te je sve ostalo u domenu pretpostavke, kao i da propust uvida u glavnu knjigu znači da je nalaz *prima facie* nepotpun, te da bez potpunog uvida nema kompletne spoznaje o bitnim činjenicama. Optuženi Željko i Mladen Kovač su se pridružili završnim riječima branioca, dok je drugooptuženi u pogledu spornog prometa sa „Grmmi“ d.o.o. dodao da je bilo nemoguće provjeravati postojanje firme s kojom posluju, niti da je bila praksa da se izvrši lični uvid u sjedište i skladište kupca.

20. Branilac trećeoptužene je naglasio da je nalaz i mišljenje vještaka tužilaštva doveden u pitanje od strane vještaka odbrane Abida Hodžića. Također, branilac je u

završnim riječima naglasio da nigdje ne proizilazi obaveza prodavca da ispituje na koji način će kupac postupiti sa robom ako prilikom kupovine posjeduje urednu dokumentaciju. Na kraju, odbrana je naglasila da postoje dvije presude u istovjetnoj stvari, kao i da je donesena jedna oslobađajuća prvostepena presuda pred Sudom BiH.

21. Branilac četvrtooptužene je u završnim riječima naglasio da u radnjama iste nema niti jednog elementa krivičnog djela za koje se tereti optužnim aktom. Naime, u spornim narudžbenicama je navedeno da roba služi za dalju prodaju, što optuženu zasigurno oslobađa poreza na promet, obzirom da je prema pozitivnom zakonodavstvu porezni obveznik krajnji potrošač. Branilac ukazuje da niti jedan zakonski akt ne propisuje obavezu prodavca da prati dalji tok robe, te ističe prigovore na nalaze vještaka tužilaštva, obzirom da nijedan nije utemeljen na pregledu kompletne dokumentacije poslovanja, već je sve bazirano na sitnim pogreškama formalno-pravne prirode.

II. ČINJENIČNA UTVRĐENJA I ZAKLJUČCI APELACIONOG VIJEĆA

A. RELEVANTNE ODREDBE MATERIJALNOG PRAVA

22. Obzirom da je Tužilaštvo BiH optužnicom broj: KT- 418/05 od 28.10.2011. godine, preciziranom dana 21.01.2013. godine, teretilo optužene Željka Kovača, Saimu Hodžić i Gordanu Pezer da su počinili krivično djelo Porezna utaja iz člana 210. stav 1. KZ BiH, a Mladena Kovača da je počinio krivično djelo Porezna utaja iz člana 210. stav 2. KZ BiH, to će Vijeće na ovom mjestu navesti relevantne odredbe krivičnog zakona.

23. Krivično djelo Porezna utaja iz člana 210. stav (1) KZ BiH ("Sl. Glasnik BiH", broj: 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05) glasi: "Ko izbjegne plaćanje davarja propisanih poreznim zakonodavstvom Bosne i Hercegovine ili doprinosa socijalnog osiguranja, ne dajući zahijevane podatke ili dajući lažne podatke o svojim stečenim oporezivim prihodima ili o drugim činjenicama koje su od uticaja na utvrđivanje iznosa ovakvih obaveza, a iznos obaveze čije se plaćanje izbjegava prelazi iznos od 10.000 KM, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine." Stav (2) istog člana glasi: "Ko učini krivično djelo iz stava 1. ovog člana, a iznos obaveze čije se plaćanje izbjegava prelazi 50.000 KM, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina."

24. Član 5. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga (Službeni Glasnik BiH broj: 62/04), stav (1) glasi: Prodaju proizvoda, za naređene iz člana 4. stav 1.tačke od 1. do 6. ovog zakona, bez plaćanja poreza na promet, mogu vršiti pravno lice i poduzetnik koji se bave proizvodnjom, pravno lice koje se bavi trgovinom i koje je registrovano za obavljanje prometa na veliko, te pravno lice koje je registrovano za uvoz pod sljedećim uslovima: 1) da se proizvodi prodaju sa stovarišta, skladišta, magacina (promet na veliko) na osnovu pismene narudžbenice i uz obavezno izdavanje fakture; 3) da pismena izjava sadrži registarski broj kupca, redni broj izjave, datum izdavanja, potpis ovlaštenog lica i ovjeru; 4) da kupac obavezno vodi knjigu danih izjava po rednim brojevima; 5) da je u fakturi o prodaji proizvoda prodavac unio klauzulu da se proizvodi prodaju bez obračunavanja poreza na promet na osnovu pismene izjave; 6) da je plaćanje izvršeno

bezgotovinski; 7) da je kupac u svakoj poslovnoj godini prilikom prve nabavke proizvoda prodavcu dostavio ovjerenu kopiju o upisu u registar kod nadležnog organa s poreznim brojem.

25. Član 8. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, stav (1) glasi: obveznik poreza na promet proizvoda je lice i građanin koji: 1) izvrši promet proizvoda namjerjenih krajnjim potrošačima; 2) uvozi proizvode za poslovnu potrošnju ili korištenje; 3) na drugi način izvrši promet proizvoda (korištenje proizvoda sopstvene proizvodnje, davanje proizvoda bez naknade, maržak proizvoda i rashod), 4) kupi novo ili upotrijebivano motorno vozilo, koje podliježe obavezi godišnje registracije; 5) proizvode nabavljene uz porezno oslobođenje upotrijebi u svrhe za koje nije predviđeno porezno oslobođenje ili iste proda ili otuđi prije isteka roka iz člana 4. stavova 3. i 5. Zakona; 6) proda, odnosno uveze proizvode prema članu 4. ako nisu ispunjeni uslovi iz člana 5. Zakona.

26. Član 21. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, stav (1) glasi: obveznik poreza dužan je da obračuna porez na promet; (2) obaveza obračunavanja poreza na promet nastaje u momentu kada je izvršen promet proizvoda odnosno usluga; (3) smatra se da je promet proizvoda, odnosno usluga izvršen danom: 1) izdavanja fakture (računa) o prodaji proizvoda, odnosno izvršenju usluge; 2) isporuke proizvoda, odnosno izvršenja usluge, ako je obavljena prije izdavanja fakture; 3) isporuke proizvoda koji su dati bez naknade; 4) utvrđivanja maržaka i rashoda iznad dopuštenog; 5) uzimanja proizvoda za upotrebu; 6) nastanka obaveze plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina; 7) podnošenja zahtjeva za štampanje poreznih i kontrolnih markica.

27. Član 24. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, stav (1) glasi: porez na promet ostalih proizvoda i usluga porezni obveznici plaćaju u roku od pet dana po isteku sedmice u kojoj je obavljen promet na vrijednost prodatih proizvoda i izvršenja usluga; (2) izuzetno od stava 1. ovog člana, javna preduzeća koja su porezni obveznici plaćaju porez na promet proizvoda i usluga najkasnije u roku od 90 dana od dana ispostavljanja fakture, odnosno izvršene isporuke, šta god da je prije nastupilo; (3) porez na promet ostalih proizvoda i usluga plaća se na uplatne račune koje propišu ministri finansija entiteta i Brčko Distrikta.

28. Član 26. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, stav (1) glasi: porezni obveznik poreza na promet sastavlja izvještaj o obračunatom i plaćenom porezu na promet mjesečno i podnosi ga: a) za akcizne proizvode Upravi i poreznoj upravi entiteta i Brčko Distrikta u roku od 15 dana po isteku mjeseca; b) za ostale proizvode i usluge poreznoj upravi entiteta i Brčko Distrikta u roku od 15 dana po isteku mjeseca; (2) ako se prilikom prijema izvještaja iz stava 1. ovog člana utvrdi da obračunati porez na promet nije plaćen, nadležna porezna uprava donosi odluku o blokadi računa poreznog obveznika za dužni iznos poreza i pokreće postupak prisilne naplate.

29. Član 27. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, stav (1) glasi: porezni obveznik konačno obračunava porez na promet za proteklu godinu na osnovu podataka o vrijednosti prodatih proizvoda i usluga sa staranjem na dan 31. decembra godine za koju se obavlja obračun; (2) konačan obračun poreza na promet sastavlja se i podnosi do 28.

februara tekuće za prethodnu godinu.

30. Član 9. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, stav (1) glasi: prometom proizvoda kcji ne služe krajnjcj potrošnji smatra se prodaja svih proizvoda licu kcje te proizvode nabavlja radi dajrje prodaje, na način i uz uslove propisane članom 5. Zakona; (2) prometom prizvoda kcji ne služi krajnjcj potrošnji smatra se i prodaja građevinskog mater.jala pravnim licima registrovanim za građevinarstvo, radi izgradrje, održavarja i popravki građevinskih objekata na način i pod uslovima propisanim članom 5. Zakona; (3) pored ostalih propisanih podataka, faktura prodavca i pismena porudžbenica i pismena izjava kupca iz člana 5. stav 1. Zakona, obavezno sadrže registarski i porezni brcj izdavaoca, a faktura i registarski i porezni brcj kupca.

31. Član 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, stav (1) glasi: pisanu izjavu iz člana 5. stav 1. tačka 2. Zakona, kupac daje na narudžbenici ili kao poseban prilog uz narudžbenicu prije obavljenog prometa, odnosno prije isporuke robe ili izdavanja računa. Ako se pisana izjava daje kao poseban prilog uz narudžbenicu, ona mora sadržavati podatke o vrsti, količini, mjernoj jedinici, cijeni i vrijednosti proizvoda; (2) ako se tokom godine po jednom ugovoru, koji obavezno sadrži vrstu i količinu proizvoda, sukcesivno isporučuju proizvodi, kupac može u prvoj narudžbenici ili ugovoru dati pisanu izjavu, a pri kasnijim isporukama prodavac se u računima o prodaji proizvoda može pozvati na broj i datum tog ugovora odnosno narudžbenice u kojoj je data takva pisana izjava. Takva generalna izjava ili ugovor vrijede do isporuke svih količina i vrsta proizvoda navedenih u izjavi ili ugovoru; (3) kupac u svakoj poslovnoj godini prilikom prve nabavke proizvoda prodavcu dostavlja ovjerenu kopiju uvjerenja-potvrde o poreznoj registraciji, koja sadrži identifikacioni broj poreznog obveznika, prethodno dodijeljenog od nadležne Porezne uprave.

B. UOPŠTENO OKO OCJENE DOKAZA I KREDIBILITETA SVJEDOKA

32. Rukovodeći se prvenstveno principom slobodne ocjene dokaza, zagwarantovanim odredbom člana 15. ZKP BiH, Apelaciono vijeće je postupak vodilo sa ciljem da osigura da niko nevin ne bude osuđen, a da se učinitelju krivičnog djela izrekne krivično pravna sankcija pod uslovima propisanim KZ BiH u zakonom propisanom postupku (član 2. stav 1. ZKP BiH), obezbjeđujući standarde pravičnosti za stranačke učesnike u postupku, posebno pravila odredbe iz člana 14. citiranog Zakona (Jednakost u postupanju).

33. U tom smislu, Vijeće je cijenilo izvedene dokaze u ovome predmetu u skladu sa osnovnim načelima ZKP BiH i to: odredbom člana 3. stav 1. ZKP BiH koja određuje da se svako smatra nevinim za krivično djelo dok se pravomoćnom presudom ne utvrdi njegova krivnja (presumpcija nevinosti). U skladu sa tim, na tužiocu leži odgovornost dokazivanja krivice optuženog, i to da optužba krivicu mora dokazati po standardu van svake razumne sumnje, jer u slučaju da postoji bilo kakva razumna sumnja u pogledu postojanja činjenica koje čine navodno krivično djelo, donesena odluka mora ići u prilog optuženog (član 3. stav 2. ZKP BiH: Sumnju u pogledu ³⁵postojanja činjenica koje čine obilježja

krivičnog djela ili o kojima ovisi primjena neke odredbe krivičnog zakonodavstva, Sud rješava presudom na način koji je povoljniji za optuženog.) Na kraju, Sud je dužan razmatrati i ocjenjivati dokaze koji idu u korist optuženog sa jednakom pažnjom kao i dokaze koji terete optuženog (član 14. ZKP BiH).

34. Apelaciono vijeće je prilikom ocjene dokaza cijenilo svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima i na osnovu takve ocjene izvelo zaključak da li je neka činjenica dokazana. Takođe, u ovom predmetu je uložena obimna materijalna dokumentacija i sud je ispitao svaki uloženi dokaz kako bi odlučio o njegovoj zakonitosti i relevantnosti, pouzdanosti i dokaznoj vrijednosti.

C. OCJENA DOKAZA

35. Tužilaštvo je pokušalo dokazati da su optuženi Željko Kovač, Mladen Kovač, Saima Hodžić i Gordana Pezer, kao vlasnici, osnivači i direktori pravnih lica navedenih u izreci presude, izbjegli plaćanje poreza na promet proizvoda na način da su kroz svoje računovodstvo sačinjavali fiktivne i porezno ništave račune i otpremnice, lažno prikazujući da su svaki zasebno za svoje preduzeće robu predali i isporučili firmi „Grmmi“ d.o.o. Posušje, kao kupca i „perača“ novca, koji nije imao stvarni promet roba u veleprodaji, te na taj način, i to po osnovu prikazanog fiktivnog prometa robe sa „Grmmijem“ d.o.o., izbjegli porezne obaveze u 2005. godini za različite iznose, i to: pravno lice „Kovač“ d.o.o. Posušje, zastupano po direktoru Kovač Željku, izbjeglo porezne obaveze u iznosu od 14.921,60 KM, pravno lice „MC Global“ d.o.o. Posušje, zastupano po direktoru Kovač Mladenu, izbjeglo porezne obaveze u iznosu od 64.916,18 KM, pravno lice „Robot Commerce“, zastupano po direktoru Saimi Hodžić, izbjeglo porezne obaveze u iznosu od 12.932,80 KM, te pravno lice „Gopex“ d.o.o. Grude, zastupano po direktoru Pezer Gordani, izbjeglo porezne obaveze u iznosu od 18.014,45 KM, sve po osnovu prikazanog fiktivnog prometa.

36. Imajući u vidu sadržaj materijalnih odredbi krivičnog djela Porezna utaja iz člana 210. stav 1., odnosno stava 2. KZ BiH (“Sl. Glasnik BiH”, broj: 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05), te odredbi blanketnih propisa, Vijeće je cijeni činjenični supstrat radnji optuženih, te zaključilo da tužilaštvo nije isključujući svaku razumnu sumnju dokazalo da su optuženi u opisanim svojstvima u navedenim pravnim licima ostvarili sva bitna obilježja predmetnog krivičnog djela. Preciznije, tužilaštvo nije dokazalo da su optuženi postupali protivno odredbama člana 21., 24., 26. i 27. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga (Službeni glasnik BiH broj 62/04), u vrijeme i na način naveden u izreci ove presude, odnosno izbjegli plaćanje davanja propisanih poreskim zakonodavstvom BiH, dajući lažne podatke o činjenicama koje su od uticaja na utvrđivanje iznosa poreskih obaveza.

37. Prije nego je izvelo takav zaključak, Apelaciono vijeće je krenulo od nekih nespornih utvrđenja. Naime, nesporno je da su optuženi u inkriminisanom periodu bili vlasnici, direktori i osnivači navedenih pravnih lica, dakle, odgovorna lica i poreski obveznici u smislu člana 8. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, a što odbrana

nije ni osporavala. Također, nesporno je da je na strani firme "Grmmi" d.o.o. došlo do nezakonitog sticanja novca kroz krivično djelo poreske utaje i pranja novca, a kako je to utvrđeno pravosnažnom presudom ovog Suda, broj: S1 2 K 007714 12 K od 30.01.2013. godine (potvrđena presudom Apelacionog vijeća broj: S1 2 K 007714 13 Kž 2 od 2.12.2013. godine.).

38. Međutim, ono što je bilo sporno jeste odlučna činjenica da je promet između navedenih pravnih lica kao prodavaca i "Grmmi" d.o.o., kao kupca, bio fiktivan. U tom kontekstu, nije bilo dovoljno iz činjenice da firma „Grmmi“ d.o.o. ne postoji na registrovanoj adresi u Kantonalnom sudu u Širokom Brijegu, a što je pravosnažno utvrđeno temeljem službene provjere ovlaštenog službenog lica Ivica Pavkovića, odnosno da ista nesumnjivo fiktivno posluje, izvesti zaključak da su optuženi očigledno znali za navedenu okolnost tj. i sa istim kao kupcem i peračem novca stupili u poslovni odnos u namjeri da izbjegnu plaćanje poreza na promet proizvoda i ostvare protivpravnu imovinsku korist. Da bi se takva tvrdnja dokazala bilo je neophodno dokazati da su optuženi, kao odgovorne osobe u pravnim licima ispostavljali fiktivne račune i vršili fiktivan promet sa firmom "Grmmi" d.o.o.

39. Apelaciono vijeće je cijenilo sve prezentirane dokaze, kako tužilaštva tako i odbrane, a prevashodno nalaze i mišljenja vještaka, i to vještaka tužilaštva Mustafe Durića, odbrana optuženih Vahide Humo, Abida Hodžića, Krešo Vukoja, te vještaka angažovanog od strane suda - Milimira Gutića, te zaključilo da ne postoji nesumnjivo uvjerenje da je ostvaren fiktivni promet između navedenih pravnih lica, kao prodavaca robe, i pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Posušje, kao kupca u veleprodaji.

40. Naime, tužilaštvo je svoje tvrdnje dokazivalo nalazom i mišljenjem vještaka **Mustafe Durića**, kao i njegovim iskazom datim na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom. Vještak Durić je, obrazlažući svoj nalaz i mišljenje, istakao da prodavci robe (dobavljači), nisu prodali robu uz ispunjavanje svih uslova propisanih u članu 5. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga i stavu 3. člana 9. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, te se ovakva prodaja smatra prodajom robe za krajnju potrošnju, na koju se, prema odredbama člana 9. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga obračunava i plaća porez na promet proizvoda. Istakao je da obračunati porez na promet proizvoda, svih prodavaca-dobavljača robe, kupcu „Grmmi“ d.o.o., koji su ispostavili račune-otpremnice kupcu „Grmmi“ d.o.o, a koji ne ispunjavaju sve uslove propisane za bezporeznu prodaju robe na veliko, iznosi ukupno 169.622,95 KM, od čega bi za pravno lice „Kovač“ d.o.o. porezna obaveza iznosila 14.921,60 KM, za pravno lice „MC Global“ d.o.o. 64.916,18 KM, za pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. 12.932,80 KM i pravno lice „Gopex“ d.o.o. 18.014,45 KM. Na kraju je zaključio da se, na osnovu materijalno-finansijske dokumentacije dobavljača i njene ispravnosti (sa aspekta poreskog zakonodavstva), te na osnovu dokumentacije poslovnih banaka za komitenta „Grmmi“ d.o.o., može zaključiti da nije bilo stvarne isporuke robe od strane isporučilaca-dobavljača kupcu „Grmmi“ d.o.o., da je dokumentacija samo formalno ispostavljena, te da je pravno lice „Grmmi“ d.o.o, pralo novac za navedene dobavljače.

41. Vještak **Milimir Gutić**, angažovan od strane Suda, a čiji je iskaz također prihvaćen od strane Apelacionog vijeća u procesnim odlukama, u svom je iskazu na glavnom

pretresu kao i u pismenom nalazu i mišljenju od 02.01.2013. godine, naveo da je, nakon izvršene analize pravnih subjekata "Kovač" d.o.o. Posušje, "MC Global" d.o.o. Posušje, "Robot Commerce" d.o.o. Sarajevo i "Gopex" d.o.o. Grude utvrdio da su, prema dokumentaciji, za pravno lice "Kovač" d.o.o. ispunjeni svi uslovi za poresko oslobađanje, odnosno da je porezni obveznik pravno lice "Grmmi" d.o.o. koje je u obavezi da plati porez u iznosu od 14.921,60 KM. Naveo je dalje da je nakon obrade dokumentacije firme "MC Global" d.o.o. utvrdio da je navedena firma pravnom licu "Grmmi" d.o.o., u toku 2005. godine, ispostavila 26 računa u vrijednosti 324.580,90 KM, te za sve te račune konstatovao da je na narudžbenicama i izjavama koje je davao "Grmmi" d.o.o., broj 40/05; 42/05 i 54/05 ispravno naveden poreski identifikacioni broj kupca, a to je ... dok je u svim ... narudžbenicama i izjavama naveden sasvim drugi identifikacioni broj - Utvrdio je da je na računima koje je izdavao prodavac robe „MC Global“ d.o.o. naveden drugi identifikacioni broj firme „Grmmi“, d.o.o. (...), a što ne odgovara stvarnom identifikacionom broju kupca. Istakao je da su svi drugi uslovi ispunjeni, da su narudžbenice izdavane, da su vođene po hronološkom redu, da je na svim računima primaoca robe koji je ovjeren pečatom naznačeno da je plaćanje izvršeno bezgotovinski, da je od ukupno 26 izdatih računa, 20 računa uplaćeno prije izdavanja računa, a kod 6 računa je plaćanje bilo kad je izdat račun ili je plaćanje bilo poslije izdatog računa. Zaključio je na kraju da „MC Global“ d.o.o. nije ispunio uslove propisane zakonskim odredbama člana 9. i člana 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga (faktura prodavca i pismena narudžbenica i pismena izjava kupca iz člana 5. stav 1. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga obavezno sadrže registarski i porezni broj izdavaoca, a faktura i registarski i porezni broj kupca), odnosno da je „MC Global“ d.o.o. izvršio prodaju krajnjem kupcu, te da je obveznik poreza na promet u iznosu od 64.916,18 KM. Naveo je da, kada je u pitanju pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o., da ukupna vrijednost ispostavljenih računa od strane pravnog lica „Robot Commerce“ d.o.o. prema kupcu „Grmmi“ d.o.o.u 2005. godini iznosi 64.464 KM. Pojasnio je da predmetni računi sadrže poreski odnosno identifikacioni broj kupca i prodavca robe, da je na svim računima navedena klauzula „da porez na promet nije obračunat po izjavi kupca“, da nema na svim računima ko je primio robu, da su sva plaćanja izvršena žiralno, tj. bezgotovinski, da su sve narudžbe izdate prije isporuke robe, odnosno prije izdavanja računa kao i da je u poslovnom odnosu uobičajeno da prilikom prvih isporuka za novog kupca dobavljač robe traži da se izvrši uplata avansa za robu pa tek poslije se vrši isporuka robe. Zaključio je na kraju da su ispunjeni svi zakonom predviđeni uslovi za poresko oslobađanje, odnosno da je obveznik poreza na promet pravno lice „Grmmi“ d.o.o. u ukupnom iznosu od 12.932,80 KM. Kada je u pitanju pravno lice „Gopex“ d.o.o., vještak je naveo da ukupna vrijednost ispostavljenih računa od strane pravnog lica „Gopex“ d.o.o. prema kupcu „Grmmi“ d.o.o. iznosi 94.072,24 KM, da na svim izdatim narudžbenicama i izjavama kupac robe „Grmmi“ d.o.o. nije naveo svoj ID (identifikacioni broj) kao ni identifikacioni broj prodavca robe („Gopex“ d.o.o.), te da je na računima koje je izdao prodavac robe naveden identifikacioni broj kupca – ... što ne odgovara stvarnom identifikacionom broju kupca koji je ..., dok su ostali uslovi koje predviđa Zakon o porezu na promet proizvoda i usluga ispunjeni: na svim računima navedena je klauzula „da porez na promet nije obračunat po izjavi kupca“, da je na svim računima potpis primaoca robe, da su sva plaćanja izvršena žiralno, tj. bezgotovinski, datum izdavanja narudžbenice i izjave i datum izdavanja računa su identični, (vještak je

napomenuo da ovo ne smatra propustom, jer je ustaljena poslovna praksa da se narudžba pravi kada dobavljač i kupac dogovore isporuku robe, a isti dan, kada je isporuka robe, pravi se račun kako bi se na njemu potpisao kupac da je robu primio). Istakao je na kraju da je mišljenja da pravno lice „Gopex“ d.o.o zbog naprijed navedenih nedostataka u dokumentaciji ne može biti oslobođeno plaćanja poreza i da je porezni obveznik, te da ukupan iznos poreza koji treba da plati iznosi 18.814,45 KM. U unakrsnom ispitivanju vještak je pojasnio da, kada je u pitanju pravno lice „Kovač“ d.o.o., da je puno bitnije da kupac ima narudžbenu, odnosno izjavu sa svojim ID brojem, od broja i datuma izjave kupca, potvrdio je da bi se broj trebao staviti, ali uobičajena je praksa da se ne stavlja. Pojasnio je da je knjigu izjava dužan da vodi kupac robe, ali da je nije našao u dokumentaciji, da je izvršio uvid u sve narudžbenice, da su vođene hronološki i da imaju rastući karakter, jer ih je analizirao odvojeno po kupcima. Za pravno lice „Robot Commerce“ je pojasnio da je po zakonu trebalo da se na računu potpiše lice koje je robu primilo, ali da se po njemu podrazumijeva da čim je račun plaćen znači da je kupac i primio robu, tj. čim je roba plaćena znači i da je isporučena. Pojasnio je da na računu ne mora biti naznačeno da se radi o avansnom plaćanju, da zakon dozvoljava uplatu prije isporuke robe, te da kada je u pitanju avans nema dospijeća plaćanja. Naveo je dalje da pogrešan upis identifikacionog broja (ID) na računima koje je izdalo pravno lice „MC Global“ d.o.o. on nije prihvatio kao grešku (kao što su naveli drugi vještaci), jer je velika razlika u brojevima, te je istakao da je greška na svim računima, a ne na jednom ili dva, te dodao da se unošenjem pogrešnog broja poreska obaveza prebacuje na nekog drugoga. Pojasnio je da je pogrešan ID broj konstatovao i na računima pravnog lica „Gopex“ d.o.o., da se radi o propustu, jer je ID broj vrlo bitan, jer se njime određuje porez i poreska obaveza, te u slučaju da je tačno upisan ID broj kupca („Grmmi“ d.o.o.), tada bi obaveza plaćanja poreza na promet prešla na teret pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. Naveo je dalje da je gledao narudžbenice posebno i da za svakog kupca iste rastu, da za promet pravnih lica nije bitan broj lične karte na računima-otpremnicama nego da je važniji potpis odnosno pečat da je primljena roba, te da avans može biti cjelokupni iznos kupoprodajne cijene.

42. Slijedom iznesenog, Apelaciono vijeće je poklonilo vjeru vještaku Gutiću u dijelu koji se odnosi na činjenicu da su pravna lica „Kovač“ d.o.o i „Robot Commerce“ d.o.o., imala urednu dokumentaciju, ne nalazeći osnovanom tvrdnju vještaka Durića koji je naveo da postoje nedostaci na računima istih. Naime, vještak Durić je ustvrdio da je od ključnog značaja za procjenu vjerodostojnosti računa pravnog lica „Kovač“ d.o.o. što na istima nema navoda „Robu primio“ i „Robu izdao“ što je sastavni dio svake otpremnice odnosno otpremnice-računa, dok je vještak Gutić utvrdio, a koje navode prihvata i ovo Vijeće, da računi sadrže navod „Primio“, što je jedan od redovnih termina koji je najčešće u upotrebi u privrednom poslovanju, kao i potpis i pečat primaoca robe.

43. Ovakav zaključak tj. da je dokumentacija pravnog lica „Kovač“ d.o.o. sa finansijskog aspekta ispravna, te da navedeno pravno lice nije obveznik poreza na promet, potvrdila je i vještak odbrane prvooptuženog **Željka Kovača**, Vahida Humo, čiji je nalaz u ovom dijelu, po ocjeni Apelacionog vijeća, saglasan sa nalazom vještaka Gutića, a koja je u svom iskazu na glavnom pretresu, kao i u pismenom nalazu i mišljenju od 15.04.2012. godine (dokaz O-2.1), navela da je pravno lice „Kovač“ d.o.o., poslovalo u skladu sa članom 5. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga i članom 9. stav 3. Pravilnika o

primjeni Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, a iz sljedećih razloga: proizvodi su prodani sa stovarišta, na osnovu pismene narudžbenice i uz obavezno izdavanje fakture, kupac "Grmmi" je prije preuzimanja proizvoda, odnosno ispostavljanja fakture, dao prodavcu pismenu izjavu da će proizvode koristiti isključivo za namjene iz člana 4. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, pismene izjave-narudžbenice sadrže registarski broj kupca (ID broj društva), redni broj izjave-narudžbenice, datum izdavanja, potpis ovlaštenog lica i ovjeru, kupac "Grmmi" d.o.o. vodi knjigu izjava (a da je vjerodostojnost iste stvar kontrole poreskih organa), u fakture o prodaji proizvoda prodavac ("Kovač" d.o.o.) je unio klauzulu da se proizvodi prodaju bez obračunavanja poreza na promet, na osnovu pismene izjave, plaćanje je izvršeno bezgotovinski, kupac je u svakoj poslovnoj godini prilikom prve nabavke proizvoda, prodavcu dostavio ovjerenu kopiju o upisu u registar kod nadležnog organa sa poreznim brojem. Na kraju je zaključila da se u konkretnom slučaju radi o veleprodaji, a ne o krajnjoj potrošnji, da je shodno tome promet robe trgovina na veliko koja ne podliježe obračunu poreza na promet proizvoda, te da pravno lice "Kovač" d.o.o. nije nositelj i obveznik obračunavanja i plaćanja poreza na promet. U unakrsnom ispitivanju vještak je pojasnila da u slučaju da nema prometa robe ne bi bilo ni poreske obaveze, ali da o tome mora postojati određena finansijska dokumentacija koja bi potvrdila da nije izvršen promet što ovdje nije slučaj, naprotiv, istakla je da je promet izvršen i da je stvaran. Navela je da sa aspekta finansijskog vještačenja skraćeni potpisi ili potpisi koji ne odgovaraju potpisu Josipa Grmače nisu stvar prosuđivanja finansijskog vještačenja, nego drugih vještaka, te da sa stanovišta finansijskog vještačenja, potpis postoji, te da je firma "Grmmi" preuzela robu (sa finansijskog aspekta). Navela je da su predmet vještačenja bile samo tri narudžbe, da nije utvrđivala hronologiju narudžbenica i upoređivala sa fakturama otpremnicama, jer nije vještačila firmu "Grmmi" d.o.o.

44. Nadalje, sa nalazom vještaka Gutića u dijelu gdje vještak govori da je dokumentacija pravnog lica "Robot Commerce" d.o.o. Sarajevo, sa finansijskog aspekta ispravna, saglasan je i vještak odbrane trećeoptužene **Saime Hodžić**, vještak finansijske struke Abid Hodžić, koji je u svom iskazu na glavnom pretresu kao i nalazu i mišljenju od 30.03.2012. godine (dokaz O-4.1), naveo da je pravno lice "Robot Commerce" d.o.o. Sarajevo, u potpunosti primijenilo odredbe Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga i Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, te da nije obveznik plaćanja poreza na promet proizvoda za prodatu robu pravnom licu "Grmmi" d.o.o. Posušje. Pojasnio je da poreski obveznik može biti samo pravno lice "Grmmi" d.o.o., pod uslovom da u daljoj prodaji nije robu prodalo i naplatilo u skladu sa odredbama članova 4. i 5. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, pa time nije obračunalo i nije uplatilo porez na promet proizvoda u ukupnom iznosu od 12.933,80 KM. Naveo je dalje da je trećeoptužena obavljala poslove direktora društva, kao ovlaštenog lica za zastupanje, te da nije bila lice koje vrši obračun poreza na promet, niti poslove referenta za porez, kao ni referenta koji vrši plaćanja, da je sva prodana roba naplaćena žiralno putem transakcionog računa, da je roba prodana u veleprodaji bez zaračunatog i naplaćenog poreza tako da niti optužena, kao fizičko lice, niti "Robot Commerce" d.o.o. nisu poreski obveznici. U unakrsnom ispitivanju vještak je pojasnio da je na dvije fakture plaćanje izvršeno dva dana ranije, dakle unaprijed, te da plaćanje unaprijed nigdje nije zabranjeno, da u konkretnom

slučaju postoje faktura i narudžbenica, plaćanje, te izlaz robe sa skladišta, a što sve upućuje da se desila isporuka robe. Pojasnio je da fizičko lice ne može biti poreski obveznik, može biti odgovorno za propuste, ali ne može biti obveznik.

45. Kod takvog stanja stvari Apelaciono vijeće zaključuje da se na temelju nalaza i mišljenja vještaka Durića u pogledu navedena dva pravna lica, ne može zasnovati nesumnjiv zaključak da su pravna lica "Kovač" d.o.o. i "Robot Commerce" d.o.o. Sarajevo vršila fiktivan promet sa firmom "Grmmi" d.o.o. To pogotovo, što su vještaci odbrane ozbiljno doveli u pitanje tvrdnje i zaključke vještaka tužilaštva, koji se po ocjeni ovog Vijeća, u većoj mjeri bavio analizom pravnih pitanja, tačnije pravnom ocjenom krivičnog djela, dok se vještak Gutić u svom nalazu nije bavio utvrđivanjem da li je bilo stvarnog prometa između pravnog lica „Grmmi“ d.o.o. i ostalih pravnih lica.

46. Nadalje, tezu da je u konkretnom slučaju između pravnih lica "MC Global" d.o.o. i "Grmmi" d.o.o. ostvaren stvarni promet, zastupala je i vještak finansijske struke Vahida Humo, koja je saslušana na glavnom pretresu i kao vještak odbrane drugooptuženog **Mladena Kovača**. U svom iskazu na glavnom pretresu, kao i u pismenom nalazu i mišljenju od 15.04.2012. godine (dokaz O-3.1), vještak Humo je pojasnila da je na osnovu relevantne pregledane finansijske dokumentacije utvrđeno da je između pravnih lica "MC Global" d.o.o. i "Grmmi" d.o.o. izvršen stvarni promet robe, te da je pravno lice "MC Global" d.o.o. poslovalo u skladu sa članom 5. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga i članu 9. stav 3. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga. Zaključila je na kraju da pravno lice "MC Global" d.o.o. nije nositelj i obveznik obračunavanja i plaćanja poreza na promet proizvoda i usluga, te da je za svaku od navedenih kupnji od strane kupca "Grmmi" d.o.o. bila dostavljena pismena narudžbenica sa izjavom da se radi o robi koja se naručuje radi dalje prodaje, a što potvrđuje da se radi o veleprodaji. U unakrsnom ispitivanju vještak je navela da u situaciji kada nema otpremnice (kao što je ovdje slučaj), faktura može biti i otpremnica i kupac je mora potpisati da je saglasan sa robom i da je istu preuzeo, jer jedino kao takav dokument može ići na knjiženje. Pojasnila je da su i potpis i pečat vjerorodostajan dokaz kojim se potvrđuje validnost dokumenta, da od organizacije pravnog lica zavisi ko će izdati naredbu da se naruči određena roba, to ne mora biti vlasnik, može i neka služba koja će pratiti skladište, ali uz saglasnost vlasnika ili direktora društva, jer mora postojati hijerarhija odlučivanja. Navela je dalje da je za 23 narudžbenice upisan pogrešan ID broj, da to nije ispravno, te da je sam kupac dao izjavu sa pogrešnim brojem. Pojasnila je da porezno zakonodavstvo nije regulisalo način uplate unaprijed, kao ni sastav fakture, te da je bitno da ona ima sve finansijske elemente. Nije provjeravala da li firma "Grmmi" d.o.o. zaista postoji na navedenoj adresi niti da li je vodila knjigu izjava, jer nije vještačila ovo pravno lice. Navela je da na narudžbenicama i izjavama nedostaju računi poslovnih banaka kupca "Grmmi" d.o.o., ali da se to ne može cijeliti kao bitan element zbog kojeg faktura ne bi mogla biti knjižena, te da su banke te koje su dužne da utvrđuju porijeklo imovine-novca tamo gdje su transakcije i uplate sumnjive.

47. Nadalje, vještak odbrane četvrtooptužene **Gordane Pezer**, Krešo Vukoja je u svom nalazu i mišljenju od 08.05.2012. godine (dokaz O.5.1), naveo da pravno lice "Gopex" d.o.o. ima valjanu finansijsku dokumentaciju, te da se između pravnih lica

“Gopex” d.o.o. Grude i “Grmmi” d.o.o. Posušje dogodio stvarni promet robe (po 7 predmetnih računa koji su bili predmet analize), te da je pravno lice “Gopex” d.o.o. prodalo robu poznatom kupcu (“Grmmi” d.o.o.), a ne nepoznatom u maloprodaji. Pojasnio je da je Porezna uprava vršila nadzor nad pravnim licem “Gopex” d.o.o. i utvrdila dodatnu obavezu, ali ne po računima koji se odnose na pravno lice “Grmmi” d.o.o. nego po tri računa koji nisu imali valjanu narudžbenicu, te istakao da je Porezna uprava utvrdila poreznu obavezu, ona bi na sintetičkoj kartici evidentirala istu i ona bi se vidjela. Pojasnio je da su narudžbenice služile da se prebacuje porez na kupca, te da u konkretnom slučaju računi-narudžbenice sadrže vrlo bitne elemente, a to je izjava da je roba za dalju prodaju i da se radi o trgovinskom preduzeću. Pojasnio je da je avansni način uplate plaćanje robe/usluga unaprijed, prije preuzimanja robe i dobijanja računa, te da je isti regularan, da je moguće prije platiti, moguće je pri preuzimanju robe, a i nakon preuzimanja robe i da se plaćanje vrši putem banke. Naveo je da u računovodstveno-finansijskoj literaturi kao i u ekonomskoj literaturi uopšte nije susreo termin otpremnica, kao ni njegovu svrhu u prometu proizvoda i usluga, međutim, kako neki dokument mora pratiti robu, u većini slučajeva trgovci su sačinjavali otpremnicu (način koji je ostao iz bivše Jugoslavije), a robu je pratio račun što je i ispravno. Pozivajući se na iskustvo, istakao je da u većini slučajeva finansijske dokumente potpisuje direktor društva, dok u društvima koja se bave trgovinom i kod kojih je veliki dnevni promet – protok robe i novca, narudžbenice nerijetko potpisuju osobe ovlaštene od direktora društva. Pojasnio je dalje da je četvrtoptužena Gordana Pezer, kao direktor društva “Gopex” d.o.o. Grude, promet po predmetnim računima uredno obračunala i prijavila nadležnim poreznim institucijama, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, te da navedeno pravno lice nije platilo porez na promet po predmetnim računima, niti je isti bilo dužno obračunati ni platiti. Istakao je na kraju da niko osim Porezne uprave nije nadležan utvrđivati bilo koju poreznu obavezu pa tako ni porez na promet proizvoda i usluga. U unakrsnom ispitivanju vještak je naveo da je prilikom sačinjavanja nalaza izvršio uvid u račune, ali ne i otpremnice, jer iste nisu regulisane zakonom, pojasnio je da Zakon o trgovini takođe ne poznaje otpremnicu, da se ista u praksi često koristila (od vozača se preuzimala roba), ali u zakonskoj regulativi, robu je uvijek trebao da prati račun koji je ujedno dokaz da se prevozi roba. Pojasnio je da, kada je u pitanju preuzimanje robe sa skladišta od strane trećeg lica, da se ista ne daje tek tako sa skladišta, ali da je moguće ako se radi o krađi, odnosno moguće je da treća osoba dođe po ovlaštenju odgovorne osobe. Istakao je da je pravno lice “Grmmi” d.o.o. bilo uredno registrovano, te da prodavac neće provjeravati da li kupac ima skladište, njemu je bitno da se roba plati, odnosno izda narudžbenica. Pojasnio je da je pravno lice “Gopex” d.o.o. izdavala račune sa manjim manjkavostima koje sa ekonomskog stajališta nisu od značaja da se promet po navedenim računima ne smatra kao valjan, da nije utvrđivao da li je pravno lice “Grmmi” d.o.o. platilo porez ili ne, te da, u slučaju da optuženi Grmača nije izdao narudžbenice i nije preuzeo robu, onda je izdao lažnu ispravu.

48. Upoređujući oprečna zaključna mišljenja vještaka optužbe i odbrane, da li se u konkretnom slučaju radilo o stvarnom prometu robe koji ispunjava besporeznu prodaju ili pak cirkulisanju novca i dokumentacije koju nije pratila roba, Vijeće je nalaze i mišljenja vještaka optuženih Mladena Kovača i Gordane Pezer, kao i vještaka optužbe i suda našao nespornim u dijelu koji se odnosi na određene manjkavosti sačinjenih računa-otpremnica,

odnosno narudžbenica, a u odnosu na koje je očito postojala saglasnost svih vještaka. Pri tome, Vijeće smatra bitnim istaći da je evidentno da su vještaci odbrane prilikom izrade svog nalaza i mišljenja, detaljnije prikazali analizu poslovanja i sa više argumenata objasnili svoj nalaz i mišljenje. To pogotovo što su navedeni vještaci i sami ukazali na određene manjkavosti u dokumentaciji pravnih lica "MC Global" .d.o.o. i "Gopex" d.o.o. i dali svoju argumentaciju zašto takve činjenice ne smatraju odlučnim za zaključak da se radilo o fiktivnom prometu.

49. Naime, vještak Vahida Humo, je navela da svi računi sadrže ID broj ..., kao i narudžbenice i izjave, izuzev narudžbenica broj 40/05; 42/05 i 54/05 koje imaju ID broj ... (broj naveden u uvjerenju Porezne uprave od 18.07.2005. godine), ističući da je ovo moguća greška i zabluda kod pravnog lica "MC Global" .d.o.o. koja je nastala u startu za prve tri fakture, a kasnije se (prema njenoj pretpostavci), nije ni provjeravao broj, jer su naknadne narudžbenice glasile na isti broj. Nadalje, vještak Krešo Vukoja, je u svom iskazu na glavnom pretresu, istakao je da, s obzirom na elemente koje definiše zakon postoje određene manjkavosti u dokumentaciji. Pojasnio je da neki računi imaju registarski broj kupca (ID), a neki nemaju, međutim, da su to manjkavosti koje sa aspekta ekonomskog stajališta ne utiču na bit posla, te je potvrdio navode tužioca da je Pravilnikom o primjeni zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, u članu 9. stav 3. propisano da računi i otpremnice moraju sadržavati poreski broj kupca. Potvrdio je da neki od računa (račun –otpremnica broj 240/05 od 06.12.2005. godine), ne sadrže navod-klauzulu da se roba prodaje bez obračunavanja poreza na promet, na osnovu pisane izjave iako bi prema Zakonu o porezu na promet proizvoda i usluga trebala stajati navedena klauzula, te da navedeni račun nije u skladu sa poreznim zakonodavstvom.

50. S tim u vezi, Apelaciono vijeće zaključuje da određene primjećene manjkavosti u dokumentaciji, kao to da određeni računi imaju registarski broj kupca (ID), a neki nemaju, sa ekonomskog aspekta ne čine iste po automatizmu nevjerodostojnim, već samo neispravnim, obzirom da sadrže naziv firme, njen žiro račun, pečat, potpis odgovorne osobe. Dakle, cijeneći sadržaj svih iznesenih nalaza i mišljenja u konkretnom, navedeni formalni nedostaci materijalne dokumentacije, samo po sebi nisu dovoljan dokaz iz kojeg bi se izveo nesporan zaključak o nepostojanju stvarnog prometa, a što je bila teza optužbe. Stoga, po stavu ovog Vijeća, ne mogu se sa potrebnom sigurnošću prihvatiti zaključci vještaka Durića da na osnovu materijalno-finansijske dokumentacije dobavljača i njene ispravnosti (sa aspekta poreskog zakonodavstva), te na osnovu dokumentacije poslovnih banaka za komitenta „Grmmi“ d.o.o., proizilazi da nije bilo stvarnog prometa niti stvarne isporuke robe od strane isporučilaca-dobavljača kupcu „Grmmi“ d.o.o., da je dokumentacija samo formalno ispostavljena, te da je pravno lice „Grmmi“ d.o.o., pralo novac za navedene dobavljače.

51. Naime, tužilaštvo nije uspjelo dokazati van svake razumne sumnje da su sporne narudžbenice, sa ekonomsko-finansijskog stajališta, neadekvatne, a sve imajući u vidu da iste sadrže naziv firme, njen žiro račun, pečat, potpis odgovorne osobe, kao i da je pravno

lice "Grmmi" d.o.o., odnosno optuženi Grmača, taj koji je u obavezi da dostavi poreski broj koji je izdala poreska uprava¹.

52. Vezano za ovu bitnu činjeničnu okolnost, tužilaštvo nije ponudilo niti jedan dokaz na okolnost primopredaje robe tj. da do iste nije došlo, što bi ukazivalo na fiktivni promet, već se, po ocjeni ovog Vijeća zadovoljilo isključivo tvrdnjama zasnovanim na nalazima i mišljenjima vještaka Durića i Gutića, po kojima pravno lice „Grmmi“ d.o.o. nije imalo sjedište firme, niti skladišta, niti eventualno neki maloprodajni objekat kroz koji bi mogao da proda robu, da u spisu uopšte nema dokumentacije koja se odnosi na poslovanje tog pravnog lica, što sve, po tužilaštvu ukazuje da isto nije ostvarilo stvarni promet robe sa pravnim licima "Kovač" d.o.o. Posušje, "MC Global" do.o. Posušje, "Robot Commerce" d.o.o. Sarajevo, i "Gopex" d.o.o. Grude.

53. Sa druge strane, odbrana optuženih Kovača, a kojoj su se pridružile i odbrane ostalo dvoje optuženih, je iznijela tezu da su postojali i drugi modusi ostvarenja protuzakonite zarade od strane kupca, u konkretnom „Grmmi“-ja d.o.o., a da pri tome prodavci to i ne znaju. U konkretnom, odbrane su ustrajale u tvrdnji da je ostvaren stvarni promet, te je u tom smislu odbrana optuženih Kovača u korist svoje teze, pored vještaka, izvela dokaz saslušanjem optuženih kao svjedoka, a odbrana optužene Pezer svjedoka Maria Mikulića.

54. Tako, optuženi Željko Kovač je u svom iskazu u svojstvu svjedoka pred Apelacionim vijećem naveo da ni u kom slučaju nije znao da je "Grmmi" d.o.o. fiktivna firma, kao i da nije imao nikakav način da to sazna, obzirom da je njegova firma prometovala sa mnogim kupcima. Također, isti je ustvrdio da Josipa Grmaču nije poznao, te da ga je prvi put vidio u sudnici. Navedeno je potvrdio i optuženi Mladen Kovač, koji je također dao iskaz u svojstvu svjedoka pred Apelacionim vijećem navodeći da Josipa Grmaču nikad nije vidio. Svjedok je posebno istakao da je uvijek imao urednu dokumentaciju u firmi, te da nedostatak ID na narudžbenicama-računima ne proizvodi nikakve pravne, niti ekonomske posljedice, navodeći da je jedna od solucija zarade Josipa Grmače ušteda na rabatu i porezu, obzirom da su u inkriminisano vrijeme bile bolje marže.

55. Svjedok odbrane četvrtoptužene, Mario Mikulić, u svom iskazu na glavnom pretresu naveo je da je tokom 2005. godine, obavljao poslove skladištara u firmi "Gopex" d.o.o. Grude, da se skladište nalazi u sklopu firme, te da je sa njim radila još jedna osoba. Pojasnio je da je radio na utovaru i istovaru robe, slaganju i pripremanju iste, da je utovar vršio na osnovu računa otpremnice koju mu je davao šef, Gojko Pezer, a da mu je otpremnica davana na osnovu narudžbenice. Naveo je dalje da vozač pregleda robu, a potom potpiše otpremnicu, te da je za kupca potpisivao onaj ko dođe po robu. Sjeća se da su poslovali sa firmom "Grmmi" d.o.o., da su za njega spremali robu, ali da se ne sjeća da li je neko potpisivao račune, ali da su praktikovali da ih neko potpiše. Pojasnio je da je bila

¹ U konkretnom to je broj ..., a ne broj ... koji je naveden na svim računima narudžbenicama, a koji nije bio poreski broj pravnog lica "Grmmi" d.o.o.

praksa da se roba pregleda prije uzimanja računa, da račun-optremnica prati robu, te da se plaćanje vršilo preko banke, kao i da se narudžbenica nije njemu predočavala, nego da je postojala druga osoba koja je to radila, on je izdavao robu nakon što dobije račun – otpremnicu. Naveo je dalje da nisu nikad identifikovali osobu koja dođe po robu i nakon preuzimanja robe ta osoba se većinom potpisivala na račun, ali da on to nije toliko ni pratio. Na računu-otpremnicu bila odštampana rubrika za potpis lica koje preuzima robu, te kada lice potpiše, on jedan primjerak predaje svom pretpostavljenom, odnosno u računovodstvo, a potom je lice koje je došlo po robu uzima od lica kome je on predao i preuzima robu.

56. Vijeće je izvršilo uvid i u materijalnu dokumentaciju-dodatne dokaze optužene Saime Hodžić i to: kartoni prometa (58 komada), uz račun 006157 od 11.11.2005. godine (D.O.4.1); kartoni prometa (36 komada), uz račun 006143 od 10.11.2005. godine (D.O.4.2), kartoni prometa (60 komada), uz račun 006158 od 11.11.2005. godine (D.O.4.3), te ocijenilo da isti dokazuju činjenicu da je pravno lice „Robot Commerce“ d.o.o. raspolagalo sa robom koja je fakturisana na navedenim računima, te da je istu u svojoj računovodstvenoj evidenciji rasknjižavala kao prodaju, a što nije ni bilo osporavano u toku postupka.

57. Dakle, odbrane optuženih su učinile vjerovatnim da se promet između pravnih lica „Kovač“, „MC Global“, „Robot Commerce“ i „Gopex“ kao prodavaca i „Grmmi“ d.o.o. kao kupca ostvario i da su svi prodavci imali urednu finansijsku dokumentaciju, istina sa određenim manjkavostima koje nisu te prirode da bi ih učinile fiktivnom, te da uslijed toga nisu podliježali obavezi plaćanja poreza. Navedeno su potvrdili saglasno svi vještaci odbrane. Tako, primjera radi, vještak Vahida Humo, je navela, da je za svaku kupnju od strane „Grmmi“-ja bila dostavljena pismena narudžbenica sa izjavom da se radi o robi koja se naručuje radi dalje prodaje, što potvrđuje da se radilo o veleprodaji, te da u situaciji kada nema otpremnice faktura može biti otpremnica. Vještak Abid Hodžić je naglasio da u konkretnom slučaju postoje faktura i narudžbenica, plaćanje, te izlaz robe sa skladišta, što sve upućuje da se desila isporuka robe, dok je vještak Krešo Vukoja pojasnio je da je Porezna uprava vršila nadzor nad pravnim licem „Gopex, te da je utvrđena porezna obaveza u poslovanju sa „Grmmi“ d.o.o., to bi bilo evidentirano na sintetičkoj kartici.

58. U konačnici, Apelaciono vijeće prihvata tvrdnje branilaca da prodavac nije dužan da prati dalji tok robe, nakon njene prodaje i predaje kupcu.

59. Cijeneći sve prethodno navedeno, odnosno nalaze i mišljenja vještaka, materijalne dokaze kako tužilaštva, tako i odbrane, kao i iskaze svjedoka i vještaka date pred prvostepenim sudom, Apelaciono vijeće zaključuje, da su vještaci odbrane ozbiljno doveli u pitanje nalaz i mišljenje vještaka optužbe, te da tužilaštvo nije isključujući svaku razumnu sumnju dokazalo da su optuženi bili svjesni da daju lažne podatke o činjenicama koje su od uticaja na utvrđivanje iznosa poreskih obaveza, a sve s namjerom potpunog izbjegavanja plaćanja poreza za pravna lica „Kovač“ d.o.o. Posušje, „MC Global“ d.o.o.

Posušje, "Robot Commerce" d.o.o. Sarajevo, i "Gopex" d.o.o. Grude, definisanog Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga, odnosno da su se na strani optuženih Željka Kovač, Saime Hodžić i Gordane Pezer, stekla obilježja krivičnog djela Porezna utaja iz člana 210. stav 1. KZ BiH, a u odnosu na optuženog Mladena Kovač krivičnog djela iz člana 210. stav 2. KZ BiH.

60. Vijeće ovom prilikom ne tvrdi sa apsolutnom sigurnošću da je u konkretnoj situaciji bilo stvarnog prometa između navedenih pravnih lica, ali smatra da tužilaštvo nije pružilo nesumnjive i jasne dokaze kojim bi se nedvojbeno utvrdilo suprotno, što je bilo njihova teza, na način i vrijeme, kako je to navedeno u optužnici. Nedostaci na računima prodavca, neurednost pojedinih dokumenata, nedostatak ID i poreskog broja na narudžbenicama kupca, nisu dovoljni da bi se, van svake razumne sumnje, mogao izvesti zaključak da stvarnog prometa između pravnih lica u postupku nije bilo i da su optuženi, u cilju izbjegavanja plaćanja poreza na promet pribavljao fiktivne narudžbenice.

61. Dakle, Vijeće smatra da su teze tužilaštva, prikazane kroz činjenični opis optužnice, ostale u domenu pretpostavki, bez čvrstih i pouzdanih dokaza, dok je sa druge strane odbrana optuženih učinila vjerovatnom tvrdnju da jeste postojao stvarni promet između optuženih tj. pravnih lica, čiji su oni bili direktori i vlasnici, i firme "Gmmi" d.o.o., pa je Vijeću, nakon analize svih provedenih dokaza na glavnom pretresu, kako pojedinačno, tako i u njihovoj međusobnoj vezi, jedino preostalo da u takvom slučaju primijeni načelo „*in dubio pro reo*“, uz konstataciju da su ispunjene obje premise koje čine ovo načelo, te oslobodi optužene shodno odredbi člana 284. tačka c) ZKP BiH.

62. Dakle, u ovakvoj situaciji Vijeću je ostalo da donese jedinu pravilnu odluku i to onu koja je u korist optuženih poštujući princip *in dubio pro reo*, pri čemu ne izražava tvrdnju suprotnu od tvrdnje tužilaštva o krivici optuženih, ali smatra da tužilaštvo nije izvan svake razumne sumnje dokazalo njihovu krivicu.

63. Obzirom da je donio presudu kojom se optuženi oslobađa od optužbe, Sud je primjenom odredbe člana 189. stav 1. ZKP BiH, odlučio da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava.

ZAPISNIČAR:

**Pravni savjetnik
Medina Džerahović**

**PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA
Mr Dragomir Vukoje**

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.